

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 147

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

63. évfolyam

2020. május 4.

Tartalom

III Előkészítő jogi aktusok

TANÁCS

2020/C 147/01	A Tanács (EU) 3/2020 álláspontja első olvasatban a víz újrafelhasználására vonatkozó minimumkövetelményekről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából A Tanács által 2020. április 7-én elfogadott szöveg ⁽¹⁾	1
2020/C 147/02	A Tanács indokolása: A Tanács (EU) 3/2020 első olvasatban kialakított álláspontja a víz újrafelhasználására vonatkozó minimumkövetelményekről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából	24

HU

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg.

III

(Előkészítő jogi aktusok)

TANÁCS

A TANÁCS (EU) 3/2020 ÁLLÁSPONTJA ELSŐ OLVASATBAN

a víz újrafelhasználására vonatkozó minimumkövetelményekről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából

A Tanács által 2020. április 7-én elfogadott szöveg

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2020/C 147/01)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 192. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) Az Unió vízkészleteire egyre nagyobb nyomás nehezedik, ami vízhiányhoz és a vízminőség romlásához vezet. Különösen az éghajlatváltozás, a nem előrejelezhető időjárási viszonyok és az aszályok jelentősen hozzájárulnak az édesvíz elérhetőségével kapcsolatos, a városfejlesztés és a mezőgazdaság okozta problémákhoz.
- (2) Az Unió jobban tudna reagálni a vízforrásokra nehezedő, erősödő nyomásokra a kezelt szennyvíz szélesebb körű újrafelhasználásával, a felszíni víztestekből és a felszín alatti víztestekből való kitermelés korlátozásával, a kezelt szennyvíz víztestekbe történő bevezetése okozta hatás csökkentésével és a víztakarékosságnak a települési szennyvíz többszörös felhasználása révén való előmozdításával, biztosítva ugyanakkor a környezet magas szintű védelmét. A 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ olyan kiegészítő intézkedések egyikeként említi meg a víz újrafelhasználását – a víztakarékos ipari technológiák és a víztakarékos öntözési technikák használatának előmozdításával kombinálva –, amelyet a tagállamok alkalmazhatnak ahhoz, hogy elérjék az említett irányelvnek a felszíni víztestek és a felszín alatti víztestek jó minőségi és mennyiségi állapotára vonatkozó célkitűzéseit. A 91/271/EGK tanácsi irányelv ⁽⁵⁾ előírja, hogy a kezelt szennyvizet, ha csak lehet, újra fel kell használni.

⁽¹⁾ HL C 110., 2019.3.22., 94. o.

⁽²⁾ HL C 86., 2019.3.7., 353. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2019. február 12-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé)] és a Tanács 2020. április 7-i első olvasatban elfogadott állásfoglalása. Az Európai Parlament ...-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.).

⁽⁵⁾ A Tanács 91/271/EGK irányelve (1991. május 21.) a települési szennyvíz kezeléséről (HL L 135., 1991.5.30., 40. o.).

- (3) A Bizottságnak az európai vízkészletek megőrzésére irányuló tervről szóló, 2012. november 14-i közleménye szerint egy, a víz újrafelhasználására vonatkozó előírások uniós szintű szabályozására szolgáló eszközt kell létrehozni annak érdekében, hogy fel lehessen számolni azokat az akadályokat, amelyek ezen alternatív – konkrétan a vízhiány mérséklésében és a vízellátási rendszerek sérülékenységeinek csökkentésében segíteni képes – vízellátási lehetőség széles körű használata előtt állnak.
- (4) A Bizottságnak az Európai Unióban a vízhiány és az aszály jelentette kihívás kezeléséről szóló, 2007. július 18-i közleménye meghatározza a tagállamok által a vízhiány és az aszályok kezelése során figyelembe veendő intézkedések hierarchiáját. Kimondja, hogy azokban a régiókban, ahol minden megelőző intézkedés végrehajtására sor került a vízügyi hierarchia szerint, és ahol a vízigény még mindig meghaladja a hozzáférhető vízkészletet, egy kiegészítő vízellátási infrastruktúra képes lenne egyéb lehetséges módként, bizonyos körülmények között és a költség-haszon elemzés kellő figyelembevételével a súlyos aszály hatásainak enyhítését szolgálni.
- (5) Az Európai Parlament az Európai Unióban a vízhiány és az aszály jelentette kihívás kezeléséről szóló, 2008. október 9-i állásfoglalásában ⁽⁶⁾ emlékeztet arra, hogy a vízkészlet-gazdálkodás során keresletoldali megközelítésre lenne szükség, ugyanakkor úgy tekinti, hogy az Uniónak átfogó megközelítést kell alkalmaznia a vízkészlet-gazdálkodás során, kombinálva a keresletgazdálkodási intézkedéseket, a meglévő készletek vízcikluson belüli optimalizálását szolgáló intézkedéseket és az új készletek létrehozását szolgáló intézkedéseket, továbbá hogy e megközelítésnek integrálnia kell a környezetvédelmi, társadalmi és gazdasági szempontokat is.
- (6) A Bizottság az anyagkörforgás megvalósítása – a körforgásos gazdaságra vonatkozó uniós cselekvési tervről szóló, 2015. december 2-i közleményében számos fellépésre kötelezettséget vállalt a kezelt szennyvíz újrafelhasználásának előmozdítása érdekében, beleértve a víz újrafelhasználására vonatkozó minimumkövetelményekről szóló jogalkotási javaslat kidolgozását. A Bizottságnak naprakésszé kell tennie cselekvési tervét, és a vízkészletet továbbra is kiemelt beavatkozási területként kell kezelnie.
- (7) E rendelet célja elősegíteni a víz újrafelhasználásának elterjedését minden olyan esetben, ahol ez megfelelő és költséghatékony, és ennél fogva támogató keretet létrehozni azon tagállamok számára, amelyek élni kívánnak vagy élni kénytelenek a víz-újrafelhasználás gyakorlatával. A víz újrafelhasználása sokat ígérő lehetőség számos tagállam számára, azonban jelenleg csak néhányuk él a víz-újrafelhasználás gyakorlatával és fogadott el nemzeti jogszabályokat vagy szabványokat e tekintetben. E rendeletnek kellően rugalmasnak kell lennie ahhoz, hogy lehetővé tegye a víz-újrafelhasználás folytatását, ugyanakkor biztosítsa a lehetőséget más tagállamoknak, hogy egy későbbi időpontban, amikor a víz-újrafelhasználás bevezetése mellett döntenek, alkalmazzák az említett szabályokat. A víz-újrafelhasználás gyakorlatának mellőzésére vonatkozó döntést az e rendeletben megállapított kritériumok alapján kellően meg kell indokolni, és azt rendszeresen felül kell vizsgálni.
- (8) A 2000/60/EK irányelv biztosítja a tagállamok számára az ahhoz szükséges rugalmasságot, hogy az említett irányelvben meghatározott vízminőségi célok eléréséért tett erőfeszítések támogatása érdekében a tagállamok által elfogadott intézkedéscsomagok kiegészítő intézkedéseket is tartalmazzanak. A kiegészítő intézkedéseknek a 2000/60/EK irányelv VI. mellékletének B. részében foglalt nem kimerítő jegyzéke többek között víz-újrafelhasználási intézkedéseket is tartalmaz. Ezzel összefüggésben és a tagállamok által a vízhiány vagy az aszály kezelése céljából mérlegelhető intézkedések hierarchiájának megfelelően – amely a víztakarékosságtól a vízárazási politikáig és az alternatív megoldásokig terjedő intézkedéseket ösztönöz –, továbbá megfelelően figyelembe véve a költség- és haszonvonzatokat is, a víz újrafelhasználására vonatkozóan az e rendeletben megállapított minimumkövetelményeknek minden olyan esetben alkalmazandónak kell lenniük, amikor települési szennyvíztisztító telepekről származó kezelt települési szennyvíz a 91/271/EGK irányelvvel összhangban mezőgazdasági öntözés céljára újrafelhasználásra kerül.
- (9) A megfelelően kezelt, például települési szennyvíztisztító telepekről származó szennyvíz újrafelhasználása a megítélés szerint kisebb környezeti hatást fejt ki, mint más alternatív vízellátási módszerek, például a vízátvétel vagy a sótalánítás. Azonban az ilyen víz-újrafelhasználást – amelynek révén csökkenthető lenne a víz pazarlása és víztakarékosság lenne megvalósítható – csak korlátozott mértékben gyakorolják az Unióban. Ez részben a szennyvíz-újrafelhasználási rendszerek jelentős költségeire, a víz újrafelhasználásával kapcsolatos közös uniós környezeti és egészségügyi előírások hiányára, illetve különösen a mezőgazdasági termékek vonatkozásában a lehetséges egészségügyi és környezeti kockázatokra és a visszanyert vízzel öntözött termékek szabad mozgásának lehetséges akadályaira vezethető vissza.

⁽⁶⁾ HL C 9. E, 2010.1.15., 33. o.

- (10) A visszanyert vízzel öntözött mezőgazdasági termékekkel kapcsolatos élelmiszer-higiéniára vonatkozó egészségügyi előírások csak akkor teljesíthetők, ha az egyes tagállamok között nincsenek jelentős különbségek a mezőgazdasági öntözésre szánt visszanyert vízre vonatkozó minőségi követelmények között. A követelmények harmonizálása emellett hozzájárulna a belső piac hatékony működéséhez is az ilyen termékek vonatkozásában. Ezért célszerű a minimális szintű harmonizáció bevezetése a víz minőségére és ellenőrzésére vonatkozó minimumkövetelmények meghatározása révén. Az említett minimumkövetelmények közé kell tartozniuk a visszanyert vízre vonatkozó, a Bizottság Közös Kutatóközpontjának szakmai jelentésein alapuló, és a víz újrafelhasználásával kapcsolatos nemzetközi előírásokat tükröző minimumparamétereknek, és egyéb, szükség esetén az illetékes hatóságok által meghatározott szigorúbb vagy további minőségi követelményeknek, valamint a megfelelő megelőző intézkedéseknek.
- (11) A víz mezőgazdasági öntözési célú újrafelhasználása a körforgásos gazdaság előmozdításához is hozzájárulhat a visszanyert vízből való tápanyag kinyerése, valamint a tápanyagnak öntözési tápanyagpótlási technológiák alkalmazásával a terményekhez való felhasználása révén. Így a víz újrafelhasználásával adott esetben csökkenthető az ásványi trágyák kiegészítő alkalmazása iránti igény. A végfelhasználókat tájékoztatni kell a visszanyert víz tápanyagtartalmáról.
- (12) A víz újrafelhasználása hozzájárulhat a kezelt települési szennyvízben lévő tápanyagok visszanyeréséhez, a visszanyert víznek a mezőgazdaság vagy az erdészet területén való öntözési célú felhasználása pedig lehetőséget kínál a tápanyagok, például a nitrogén, a foszfor és a kálium természetes biogeochemiai ciklusokba való visszavezetésére.
- (13) A víz-újrafelhasználás Unióban való elterjedtségének alacsony foka többek között a települési szennyvíztisztító telepek korszerűsítéséhez szükséges beruházások nagyságával és a víz-újrafelhasználás mezőgazdaságban történő gyakorlását célzó pénzügyi ösztönzők hiányával indokolható. Lehetővé kell tenni e problémák olyan innovatív programok és gazdasági ösztönzők előmozdításával történő orvosolását, amelyekkel megfelelően figyelembe vehetők a víz-újrafelhasználás költségei éppúgy, mint gazdasági-társadalmi és környezeti előnyei.
- (14) A víz újrafelhasználására vonatkozó minimumkövetelményeknek való megfelelésnek összhangban kell lennie az Unió vízipolitikájával, és hozzá kell járulnia az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrendje fenntartható fejlesztési céljainak és különösen a 6. célkitűzésnek az eléréséhez, hogy biztosítani lehessen mindenki számára a vízhez és a szanitációhoz való hozzáférést és a fenntartható vízgazdálkodást, valamint globálisan jelentős mértékben növelni lehessen a víz újrafelhasználásának és biztonságos újrafelhasználásának mértékét, hozzájárulva ezzel az ENSZ fenntartható fogyasztásra és termelésre vonatkozó 12. fenntartható fejlesztési céljának eléréséhez. E rendeletnek célja továbbá biztosítani az Európai Unió Alapjogi Chartája környezetvédelemről szóló 37. cikkének alkalmazását is.
- (15) Egyes esetekben a vízvisszanyerő létesítmények üzemeltetői a vízvisszanyerő létesítmény távozási pontján túl is szállítják és tárolják a visszanyert vizet, mielőtt azt átadják a folyamatban soron következő szereplőknek, azaz vagy a visszanyert víz elosztására szolgáló infrastruktúra üzemeltetőjének, a visszanyert víz tárolására szolgáló infrastruktúra üzemeltetőjének vagy a végfelhasználónak. Annak egyértelművé tétele érdekében, hogy hol ér véget a vízvisszanyerő létesítmény üzemeltetőjének felelőssége, és hol kezdődik a folyamatban soron következő szereplőé, meg kell határozni a megfelelőségi pontot.
- (16) A kockázatkezelésnek a kockázatok proaktív azonosításából és kezeléséből kell állnia, és azt az elvet kell követnie, amely szerint a visszanyert vizet az egyes felhasználási módok esetében előírt egyedi minőségben kell előállítani. A kockázatkezelésnek alapvető kockázatkezelési elemeken kell alapulnia, és e folyamat során azonosítani kell a környezet, illetve az emberi és állati egészség megfelelő védelméhez szükséges további vízminőségi követelményeket. E célból a víz-újrafelhasználási kockázatkezelési terveknek biztosítaniuk kell a visszanyert víz biztonságos használatát vagy kezelését, továbbá azt, hogy ne alakuljanak ki kockázatok a környezetre, illetve az emberi vagy állati egészségre nézve. E kockázatkezelési tervek kidolgozásához fel lehet használni a meglévő iránymutatásokat és szabványokat, például az ISO 20426:2018 szabványt (Útmutató a nem ivóvíz-minőségű víz újrafelhasználásával összefüggő egészségügyi kockázatok értékeléséhez és kezeléséhez), az ISO 16075:2015 szabványt (Útmutató a tisztított szennyvíz öntözési célra történő felhasználásához), illetve az Egészségügyi Világszervezet (WHO) iránymutatásait.
- (17) Az emberi fogyasztásra szánt víz minőségére vonatkozó követelményeket az EU 2020/... európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁷⁾ rögzíti. A tagállamoknak megfelelő intézkedéseket kell hozniuk annak biztosítására, hogy a víz újrafelhasználására irányuló tevékenységek ne vezessenek az emberi fogyasztásra szánt víz minőségének romlásához. Ennek okán a kockázatkezelési tervben különös figyelmet kell fordítani az emberi fogyasztásra szánt víz kinyerésére használt víztestek és az érintett védőövezetek védelmére.

(7) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/... irányelve (...) az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről (HL L ..., ..., ... o.).

- (18) A vízvisszanyerésben részt vevő különböző felek közötti együttműködésnek és interakciónak előfeltételül kell szolgálniuk ahhoz, hogy az egyedi felhasználási módokra vonatkozó követelmények szerint lehessen kialakítani a visszanyerési kezelési eljárásokat és a végfelhasználói igényekkel összhangban lehessen tervezni a visszanyert vízzel való ellátást.
- (19) A környezet, illetve az emberi és állati egészség hatékony védelme érdekében a vízvisszanyerő létesítmények üzemeltetőinek kell az elsődleges felelősséget viselniük a visszanyert víz minőségéért a megfelelőségi ponton. A vízvisszanyerő létesítmények üzemeltetőinek az e rendelet által megállapított minimumkövetelményeknek és az illetékes hatóságok által meghatározott további feltételeknek való megfelelés érdekében ellenőrizniük kell a visszanyert víz minőségét. Ezért célszerű megállapítani az ellenőrzésre vonatkozó minimumkövetelményeket, amelyek kiterjednek a rendszeres ellenőrzések gyakoriságára, valamint a hitelesítő ellenőrzések időzítésére és teljesítménycéljaira. A rendszeres ellenőrzésre vonatkozó bizonyos követelményeket a 91/271/EGK irányelv határozza meg.
- (20) E rendelet hatálya alá az olyan visszanyert víz tartozik, amelyet gyűjtőrendszerben gyűjtöttek, a 91/271/EGK irányelvvel összhangban települési szennyvíztisztító telepen kezelték, és az e rendelet I. mellékletében foglalt paramétereknek való megfelelés érdekében települési szennyvíztisztító telepen vagy vízvisszanyerő létesítményben tovább kezelnek. A 91/271/EGK irányelvvel összhangban a 2000 lakosegyenértéknél (LE) kisebb agglomerációknak nem kell gyűjtőrendszerrel rendelkezniük. A 91/271/EGK irányelvvel összhangban azonban a 2000 LE-nél kisebb agglomerációkból származó és gyűjtőrendszerbe vezetett szennyvizet édesvízbe vagy torkolatokba történő bevezetése előtt megfelelően kezelni kell. Ezzel összefüggésben a 2000 LE-nél kisebb agglomerációkból származó szennyvíz csak akkor tartozik e rendelet hatálya alá, ha valamely gyűjtőrendszerbe vezetik és azt települési szennyvíztisztító telepen kezelik. E rendelet hasonlóképpen nem vonatkozik a 91/271/EGK irányelv III. mellékletében felsorolt iparágakhoz tartozó telepekről származó, biológiailag lebontható ipari szennyvízre sem, kivéve, ha az ilyen telepekről származó szennyvizet valamely gyűjtőrendszerbe vezetik és azt települési szennyvíztisztító telepen kezelik.
- (21) A kezelt települési szennyvíz mezőgazdasági öntözési célú újrafelhasználása piacvezérelt tevékenység, amely a mezőgazdasági ágazat igényein és szükségletein alapul, különösen bizonyos olyan tagállamokban, amelyek vízhiánnyal néznek szembe. A vízvisszanyerő létesítmények üzemeltetőinek és a végfelhasználóknak együtt kell működniük annak biztosítása érdekében, hogy az e rendeletben megállapított minőségi minimumkövetelményeknek megfelelően előállított visszanyert víz minden terménycatégoria vonatkozásában megfeleljen a végfelhasználók igényeinek. Amennyiben a vízvisszanyerő létesítmények üzemeltetői által előállított víz minőségi osztályai nem egyeztethetők össze a kiszolgált területen megtalálható terménycatégoriával és az ott már használatban lévő öntözési módszerrel, például kollektív ellátórendszer esetén, a vízminőségi követelményeket – egy következő szakaszban – több vízkezelési eljárás önmagában vagy a visszanyert víz kezelését nem tartalmazó módszerekkel együtt való alkalmazásával, a többakadályos megközelítés elvével összhangban kell teljesíteni.
- (22) A települési szennyvízforrások optimális újrafelhasználásának biztosítása érdekében a végfelhasználókat képzésben kell részesíteni annak biztosítása érdekében, hogy megfelelő minőségű visszanyert vizet használnak. Amennyiben egy adott terménycatégoriának ismeretlen vagy több rendeltetési helye van, a legmagasabb minőségi osztályú visszanyert vizet kell használni, kivéve, ha az előírt minőség elérését lehetővé tevő megfelelő akadályokat alkalmaznak.
- (23) Biztosítani kell, hogy a visszanyert víz felhasználása biztonságos legyen, ösztönözve ezzel a víz uniós szintű újrafelhasználását és erősítve a nyilvánosság eziránti bizalmát. A mezőgazdasági öntözésre szánt visszanyert víz előállítása és szolgáltatása ezért csak a tagállamok illetékes hatóságai által kiadott engedély alapján történhet. Az uniós szintű harmonizált megközelítés, a visszanyert víz nyomonkövethetősége és az átláthatóság biztosítása érdekében az ilyen engedélyekre vonatkozó anyagi jogi szabályokat uniós szinten kell megállapítani. Az engedélyezési eljárás részleteit – például az illetékes hatóságok kijelölését és a határidőket – ugyanakkor a tagállamoknak kell meghatározniuk. A tagállamok számára lehetővé kell tenni már meglévő engedélyezési eljárások alkalmazását, amelyeket az e rendelet által bevezetett követelmények figyelembevételével ki kell igazítani. A víz-újrafelhasználási kockázatkezelési terv kidolgozásáért felelős felek, valamint a visszanyert víz előállítására és szolgáltatására feljogosító engedély kiadására illetékes hatóság kijelölésekor a tagállamoknak gondoskodniuk kell az összeférhetetlenség elkerüléséről.
- (24) Ha szükség van a visszanyert víz elosztására szolgáló infrastruktúra üzemeltetőjére, illetve a visszanyert víz tárolására szolgáló infrastruktúra üzemeltetőjére, lehetővé kell tenni annak megkövetelését, hogy az ilyen üzemeltetők engedéllyel rendelkezzenek. Ha az engedélyre vonatkozó valamennyi követelmény teljesül, a tagállam illetékes hatóságának olyan engedélyt kell kiadnia, amely megfelel a víz-újrafelhasználásra vonatkozó kockázatértékelési tervben megállapított valamennyi szükséges feltételnek és intézkedésnek.

- (25) E rendelet alkalmazásában lehetővé kell tenni, hogy a szennyvíztisztítási műveletekre és a települési szennyvíz visszanyerésére irányuló műveletekre ugyanazon a fizikai helyszínen kerüljön sor, ugyanazon létesítmény vagy különböző, egymástól különálló létesítmények igénybevételével. Emellett lehetővé kell tenni, hogy a szennyvíztisztító telep és a vízvisszanyerő létesítmény üzemeltetője ugyanaz a szereplő legyen.
- (26) Az illetékes hatóságok kötelesek ellenőrizni, hogy a visszanyert víz megfelel-e a vonatkozó engedélyben szereplő feltételeknek. Meg nem felelés esetén az említett hatóságoknak kötelezniük kell a felelős feleket a visszanyert víz megfelelésének a biztosításához szükséges intézkedések megtételére. Amennyiben a meg nem felelés jelentős kockázatot jelent a környezetre, illetve az emberi vagy állati egészségre nézve, fel kell függeszteni a visszanyert víz szolgáltatását.
- (27) E rendelet rendelkezéseinek célja az egyéb uniós jogszabályok követelményeinek kiegészítése, különösen a lehetséges egészségügyi és környezeti kockázatok tekintetében.

A környezetet, illetve az emberi és állati egészséget fenyegető lehetséges kockázatok kezelésére szolgáló holisztikus megközelítés biztosítása érdekében a vízvisszanyerő létesítmények üzemeltetőinek és az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az egyéb vonatkozó uniós jogszabályokban – különösen a 86/278/EGK ⁽⁸⁾, a 91/676/EGK ⁽⁹⁾ és a 98/83/EK ⁽¹⁰⁾ tanácsi irányelvben, a 91/271/EGK és a 2000/60/EK irányelvben, a 178/2002/EK ⁽¹¹⁾, a 852/2004/EK ⁽¹²⁾, a 183/2005/EK ⁽¹³⁾, a 396/2005/EK ⁽¹⁴⁾ és az 1069/2009/EK ⁽¹⁵⁾ európai parlamenti és tanácsi rendeletben, a 2006/7/EK ⁽¹⁶⁾, a 2006/118/EK ⁽¹⁷⁾, a 2008/105/EK ⁽¹⁸⁾ és a 2011/92/EU ⁽¹⁹⁾ európai parlamenti és tanácsi irányelvben, valamint a 2073/2005/EK ⁽²⁰⁾, az 1881/2006/EK ⁽²¹⁾ és a 142/2011/EU ⁽²²⁾ bizottsági rendeletben – megállapított követelményeket.

- (28) A 852/2004/EK rendelet általános szabályokat állapít meg az élelmiszeripari vállalkozók számára, és az emberi fogyasztásra szánt élelmiszerek előállítására, feldolgozására, forgalmazására és forgalomba hozatalára vonatkozik. Az említett rendelet az élelmiszerek egészségügyi minőségével foglalkozik, és egyik alapelve, hogy az élelmiszer-biztonsáért az elsődleges felelősséget az élelmiszeripari vállalkozó viseli. Az említett rendelet részletes iránymutatásokon alapul. E tekintetben különösen fontos a Bizottság közleménye a mikrobiológiai kockázatoknak a friss gyümölcsök és zöldségek elsődleges termelésében alkalmazott megfelelő higiéniai gyakorlatok útján történő kezeléséről szóló útmutatóról. Az ebben a rendeletben a visszanyert víz kapcsán meghatározott minimumkövetelmények nem zárják ki, hogy az élelmiszeripari vállalkozók a 852/2004/EK rendeletnek megfelelő vízminőséget egy következő szakaszban több vízkezelési eljárás önmagában vagy vízkezelést nem tartalmazó módszerekkel együtt való alkalmazásával érik el.

⁽⁸⁾ A Tanács 86/278/EGK irányelve (1986. június 12.) a szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználása során a környezet és különösen a talaj védelméről (HL L 181., 1986.7.4., 6. o.).

⁽⁹⁾ A Tanács 91/676/EGK irányelve (1991. december 12.) a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről (HL L 375., 1991.12.31., 1. o.).

⁽¹⁰⁾ A Tanács 98/83/EK irányelve (1998. november 3.) az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről (HL L 330., 1998.12.5., 32. o.).

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveinek és követelményeinek meghatározásáról, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszer-biztonsággal kapcsolatos eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o.).

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 852/2004/EK rendelete (2004. április 29.) az élelmiszer-higiénéről (HL L 139., 2004.4.30., 1. o.).

⁽¹³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 183/2005/EK rendelete (2005. január 12.) a takarmányhigiénia követelményeinek meghatározásáról (HL L 35., 2005.2.8., 1. o.).

⁽¹⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 396/2005/EK rendelete (2005. február 23.) a növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén található megengedett növényvédőszer-maradékok határértékéről, valamint a 91/414/EGK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 70., 2005.3.16., 1. o.).

⁽¹⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1069/2009/EK rendelete (2009. október 21.) a nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre és a belőlük származó termékekre vonatkozó egészségügyi szabályok megállapításáról és az 1774/2002/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (állati melléktermékekre vonatkozó rendelet) (HL L 300., 2009.11.14., 1. o.).

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2006/7/EK irányelve (2006. február 15.) a fürdővizek minőségéről és a 76/160/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 64., 2006.3.4., 37. o.).

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2006/118/EK irányelve (2006. december 12.) a felszín alatti vizek szennyezés és állapotromlás elleni védelméről (HL L 372., 2006.12.27., 19. o.).

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/105/EK irányelve (2008. december 16.) a vízpolitika területén a környezetminőségi előírásokról, a 82/176/EGK, a 83/513/EGK, a 84/156/EGK, a 84/491/EGK és a 86/280/EGK tanácsi irányelv módosításáról és azt követő hatályon kívül helyezéséről, valamint a 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról (HL L 348., 2008.12.24., 84. o.).

⁽¹⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/92/EU irányelve (2011. december 13.) az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (HL L 26., 2012.1.28., 1. o.).

⁽²⁰⁾ A Bizottság 2073/2005/EK rendelete (2005. november 15.) az élelmiszerek mikrobiológiai kritériumairól (HL L 338., 2005.12.22., 1. o.).

⁽²¹⁾ A Bizottság 1881/2006/EK rendelete (2006. december 19.) az élelmiszerekben előforduló egyes szennyező anyagok felső határértékeinek meghatározásáról (HL L 364., 2006.12.20., 5. o.).

⁽²²⁾ A Bizottság 142/2011/EU rendelete (2011. február 25.) a nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre és a belőlük származó termékekre vonatkozó egészségügyi szabályok megállapításáról szóló 1069/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról, valamint a 97/78/EK tanácsi irányelvnek az egyes minták és tételek határon történő állat-egészségügyi ellenőrzése alóli, az irányelv szerinti mentesítése tekintetében történő végrehajtásáról (HL L 54., 2011.2.26., 1. o.).

- (29) A kezelt szennyvíz újrahasznosítása, illetve újrafelhasználása nagy lehetőségeket rejt magában. A víz-újrafelhasználás előmozdítása és ösztönzése céljából az e rendeletben meghatározott egyedi felhasználási módok feltüntetése nem akadályozhatja meg a tagállamokat abban, hogy lehetővé tegyék a visszanyert víz más célokra történő felhasználását, beleértve az ipari, rekreációs és környezeti – a nemzeti körülményekkel és igényekkel összhangban szükségesnek tekintett – célokat is, feltéve, hogy biztosított a környezet, illetve az emberi és állati egészség magas szintű védelme.
- (30) Az illetékes hatóságoknak – információcsere révén – együtt kell működniük más érintett hatóságokkal a vonatkozó uniós és nemzeti követelményeknek való megfelelés biztosítása érdekében.
- (31) A víz újrafelhasználásába vetett bizalom fokozása érdekében tájékoztatni kell a nyilvánosságot. A víz újrafelhasználásával kapcsolatos egyértelmű, átfogó és naprakész tájékoztatás várhatóan nagyobb fokú átláthatóságot és nyomonkövethetőséget tesz lehetővé, és emellett különösen hasznos lehet más olyan érintett hatóságoknak, amelyek számára következményekkel jár a víz adott újrafelhasználása. A víz újrafelhasználásának ösztönzése érdekében és azzal a céllal, hogy felhívják az érdekelt felek figyelmét a víz újrafelhasználásának előnyeire, és ezáltal előmozdítsák az elfogadottságot, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a víz újrafelhasználásának mértékéhez igazított tájékoztató és figyelemfelkeltő kampányokat dolgozzanak ki.
- (32) A megelőző intézkedések végrehajtásának és fenntartásának elemeként elsődleges fontosságú a végfelhasználók oktatása és képzése. A kockázatkezelési tervben konkrét, az emberi expozíciót megelőző intézkedéseket – például egyéni védőeszközök használatát, kézmosást és személyes higiéniát – kell mérlegelni.
- (33) A 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²³⁾ célja biztosítani a tagállamokban a környezeti információkhoz való hozzáférés jogát, mégpedig a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló egyezményrel ⁽²⁴⁾ (Aarhusi Egyezmény) összhangban. A 2003/4/EK irányelv számos kötelezettséget állapít meg a környezeti információk kérésre történő rendelkezésre bocsátásával és az ilyen információk aktív terjesztésével kapcsolatban. A 2007/2/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁵⁾ a térinformációk megosztásával foglalkozik, beleértve a különböző környezeti témákkal kapcsolatos adatkészleteket is. Fontos, hogy ennek a rendeletnek az információkhoz való hozzáféréssel és az adatmegosztással kapcsolatos rendelkezései kiegészítsék az említett irányelveket, és ne teremtsenek különálló jogi keretet. Ezért e rendeletnek a nyilvánosság tájékoztatásáról és a végrehajtás nyomon követésével kapcsolatos tájékoztatásról szóló rendelkezései nem sérthetik a 2003/4/EK és a 2007/2/EK irányelvet.
- (34) A tagállamok által szolgáltatott adatok elengedhetetlenek ahhoz, hogy a Bizottság ellenőrizni és értékelni tudja e rendeletet a benne kitűzött célok elérése tekintetében.
- (35) A jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodás ⁽²⁶⁾ (22) bekezdése értelmében a Bizottságnak értékelnie kell ezt a rendeletet. Az értékelést öt szempont (hatékonyság, eredményesség, relevancia, koherencia és uniós hozzáadott érték) alapján kell elvégezni, és ennek kell képeznie a lehetséges további intézkedésekkel kapcsolatos hatásvizsgálatok alapját. Az értékelésnek figyelembe kell vennie a tudományos fejlődést, különösen az aggodalomra okot adó anyagok lehetséges hatásai tekintetében.
- (36) A kezelt települési szennyvíz biztonságos újrafelhasználására vonatkozó minimumkövetelmények a rendelkezésre álló tudományos ismereteket és a víz-újrafelhasználásra vonatkozó, nemzetközileg elismert normákat és gyakorlatokat tükrözik, és szavatolják, hogy az ilyen víz biztonságosan felhasználható legyen mezőgazdasági öntözés céljára, biztosítva ezáltal a környezet, illetve az emberi és állati egészség magas szintű védelmét. Az e rendelet értékelése során kapott eredmények, valamint szükség szerint az új tudományos eredmények és a műszaki haladás fényében a Bizottság számára lehetővé kell tenni annak megvizsgálását, hogy szükség van-e az I. melléklet 2. szakaszában foglalt minimumkövetelmények felülvizsgálatára, és adott esetben a Bizottságnak az e rendelet módosítására irányuló jogalkotási javaslatot kell benyújtania.

⁽²³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2003/4/EK irányelve (2003. január 28.) a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 41., 2003.2.14., 26. o.).

⁽²⁴⁾ HL L 124., 2005.5.17., 4. o.

⁽²⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2007/2/EK irányelve (2007. március 14.) az Európai Közösségen belüli térinformációs infrastruktúra (INSPIRE) kialakításáról (HL L 108., 2007.4.25., 1. o.).

⁽²⁶⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

- (37) A kockázatkezelés alapvető elemeinek a műszaki és tudományos fejlődéshez való hozzáigazítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a kockázatkezelés e rendeletben meghatározott alapvető elemeinek módosítása céljából. A környezet, illetve az emberi és állati egészség magas szintű védelmének biztosítása érdekében a Bizottságot továbbá fel kell hatalmazni olyan felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására, amelyek a műszaki előírások megállapításával kiegészítik a kockázatkezelés e rendeletben meghatározott alapvető elemeit. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (38) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a tagállamok által szolgáltatandó, e rendelet végrehajtásának ellenőrzésére vonatkozó információk formátumára és bemutatására, valamint az Európai Környezetvédelmi Ügynökség által készítendő uniós áttekintés formátumára és bemutatására vonatkozó részletes szabályok elfogadása tekintetében. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽²⁷⁾ megfelelően kell gyakorolni.
- (39) E rendelet célja többek között a környezet, illetve az emberi és állati egészség védelme. Amint arra a Bíróság több alkalommal emlékeztetett, az irányelveknek az Európai Unió működéséről szóló szerződés 288. cikke harmadik bekezdése által elismert kötelező erejével összeegyeztethetetlen lenne annak elvi szinten történő kizárása, hogy az érintett személyek az irányelvben előírt kötelezettségre hivatkozhatnak. Ez a megfontolás érvényes egy olyan rendelet tekintetében is, amelynek célja annak biztosítása, hogy a visszanyert víz biztonságos legyen mezőgazdasági öntözés céljára.
- (40) A tagállamoknak meg kell állapítaniuk az e rendelet megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és meg kell hozniuk minden szükséges intézkedést ezek végrehajtására. Az előírt szankcióknak hatékonyak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük.
- (41) Mivel e rendelet céljait – nevezetesen a környezet, illetve az emberi és állati egészség védelmét – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az intézkedés terjedelme és hatásai miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (42) Elegendő időt kell biztosítani a tagállamok számára az e rendelet alkalmazásához szükséges adminisztratív infrastruktúra felállítására, illetve az üzemeltetők számára az új szabályok alkalmazására való felkészülésre.
- (43) A megfelelően kezelt szennyvíz újrafelhasználásának a lehető legnagyobb mértékű fejlesztése és előmozdítása érdekében, valamint hogy jelentős mértékben javítani lehessen a megfelelően kezelt szennyvíz megbízhatóságát és a megvalósítható felhasználási módszereket, az Uniónak az Európai horizont program keretében támogatnia kell a kutatás-fejlesztést ezen a területen.
- (44) E rendelet célja a víz fenntartható használatának ösztönzése. Ezt a célt szem előtt tartva a Bizottságnak kötelezettséget kell vállalnia arra, hogy az uniós programokat, köztük a LIFE programot felhasználja a megfelelően kezelt szennyvíz újrafelhasználását magukban foglaló helyi kezdeményezések támogatására,

⁽²⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy és cél

(1) Ez a rendelet a visszanyert víz integrált vízgazdálkodás keretében megvalósuló biztonságos felhasználása céljából a víz minőségére és ellenőrzésére vonatkozó minimumkövetelményeket, valamint a kockázatkezelésre vonatkozó rendelkezéseket állapít meg.

(2) E rendelet célja biztosítani, hogy a visszanyert víz biztonságosan felhasználható legyen mezőgazdasági öntözés céljára, és ezáltal biztosítani lehessen a környezet, illetve az emberi és állati egészség magas szintű védelmét, elő lehessen mozdítani a körforgásos gazdaságot, támogatni lehessen az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást, a vízhiánynak, valamint az abból fakadóan a vízkészletekre nehezedő tehernek az Unióban koordinált módon való kezelése révén hozzá lehessen járulni a 2000/60/EK irányelvben foglalt célok megvalósításához, és mindezzel hozzá lehessen járulni a belső piac hatékony működéséhez is.

2. cikk

Hatály

(1) Ez a rendelet minden olyan esetben alkalmazandó, amikor a 91/271/EGK irányelv 12. cikkének (1) bekezdésével összhangban a kezelt települési szennyvíz újrafelhasználására kerül sor az e rendelet I. melléklete 1. szakaszában meghatározott mezőgazdasági öntözés céljából.

(2) A tagállamok határozhatnak úgy, hogy figyelemmel a következő kritériumokra, egy vagy több vízgyűjtő területükben vagy annak részein nem megfelelő a kezelt települési szennyvizet mezőgazdasági öntözés céljából újrafelhasználni:

- a) a terület egészének vagy részeinek földrajzi és éghajlati adottságai;
- b) az egyéb vízkészletek terhelése és állapota, ideértve a felszín alatti víztestek 2000/60/EK irányelv szerinti mennyiségi állapotát;
- c) azon felszíni víztestek terhelése és állapota, amelyekbe a kezelt települési szennyvizet bevezetik;
- d) a visszanyert víz és egyéb vízkészletek környezeti és erőforrásköltségei.

Az első albekezdés alapján hozott bármely határozatot az említett albekezdésben említett kritériumok alapján kellően meg kell indokolni és továbbítani kell a Bizottságnak. Az említett határozatot szükség szerint felül kell vizsgálni, különösen figyelembe véve az éghajlatváltozással kapcsolatos előrejelzéseket és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra vonatkozó nemzeti stratégiákat, és a felülvizsgálatra legalább hatévente sort kell keríteni a 2000/60/EK irányelv alapján létrehozott vízgyűjtő-gazdálkodási tervekre figyelemmel.

(3) Az (1) bekezdéstől eltérve a vízviszanyerő létesítményekkel kapcsolatos kutatási, illetve kísérleti projektek mentesülhetnek e rendelet alkalmazása alól, amennyiben az illetékes hatóság megállapítja a következő kritériumok teljesülését:

- a) a kutatási vagy kísérleti projektre nem a 2000/60/EK irányelvvel összhangban kijelölt, emberi fogyasztásra szánt víz kivételére használt víztestben vagy egy érintett védőövezetben kerül sor;
- b) a kutatási vagy kísérleti projektet megfelelően ellenőrizni fogják.

Az e bekezdés szerinti bármely mentesség legfeljebb ötéves időszakra vonatkozhat.

Az e bekezdés alapján mentességben részesülő kutatási, illetve kísérleti projektekből származó termények nem hozhatók piaci forgalomba.

(4) E rendelet alkalmazása nem érinti a 852/2004/EK rendeletet, és nem akadályozza az élelmiszeripari vállalkozókat abban, hogy az említett rendeletnek való megfeleléshez szükséges vízminőségre tegyenek szert azáltal, hogy egy következő szakaszban több vízkezelési eljárást alkalmaznak önmagában vagy vízkezelést nem tartalmazó módszerekkel együtt, vagy hogy alternatív vízforrást használnak mezőgazdasági öntözésre.

3. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „illetékes hatóság”: egy tagállam által a visszanyert víz előállítására vagy szolgáltatására irányuló engedélyek kiadásával, a kutatási vagy kísérleti projektek e rendelet alkalmazása alóli mentességével, valamint a megfelelőség ellenőrzésével összefüggő, az e rendelet szerinti kötelezettségek végrehajtására kijelölt hatóság vagy szerv;
2. „végfelhasználó”: olyan természetes vagy jogi személy, köz- vagy magánjogi jogalany, aki vagy amely visszanyert vizet használ mezőgazdasági öntözés céljára;
3. „települési szennyvíz”: a 91/271/EGK irányelv 2. cikkének 1. pontjában meghatározott települési szennyvíz;
4. „visszanyert víz”: a 91/271/EGK irányelvben meghatározott követelményeknek megfelelően kezelt, majd egy vízviszanyerő létesítményben az e rendelet I. mellékletének 2. szakaszával összhangban további kezelésen átesett települési szennyvíz;
5. „vízviszanyerő létesítmény”: olyan települési szennyvíztisztító telep vagy egyéb létesítmény, amely a 91/271/EGK irányelvben meghatározott követelményeknek megfelelő települési szennyvíz további kezelésével foglalkozik olyan víz előállítása céljából, amely megfelel az e rendelet I. mellékletének 1. szakaszában meghatározott valamely felhasználási módnak;
6. „a vízviszanyerő létesítmény üzemeltetője”: olyan köz- vagy magánjogi jogalanyt képviselő természetes vagy jogi személy, aki vagy amely vízviszanyerő létesítményt üzemeltet vagy ellenőríz;
7. „veszély”: olyan biológiai, vegyi, fizikai vagy radiológiai hatóanyag, amely károsan hathat emberekre, állatokra, terményekre vagy növényekre, az egyéb szárazföldi élővilágra, a vízi élővilágra, a talajra vagy általában a környezetre;
8. „kockázat”: az azonosított veszélyek általi károkozás valószínűsége egy meghatározott időkereten belül, beleértve a következmények súlyosságát;
9. „kockázatkezelés”: olyan szisztematikus irányítás, amely következetesen biztosítja a víz egy adott kontextusban történő újrafelhasználásának biztonságosságát;
10. „megelőző intézkedés”: olyan célszerű cselekvés vagy tevékenység, amellyel megelőzhető, megszüntethető vagy elfogadható szintre csökkenthető egy egészségügyi vagy környezeti kockázat;
11. „megfeleléségi pont”: az a pont, ahol a vízviszanyerő létesítmény üzemeltetője a visszanyert vizet átadja a folyamatban soron következő szereplőnek;
12. „akadály”: minden olyan eszköz, többek között fizikai vagy a folyamathoz kapcsolódó lépés vagy felhasználási körülmény, amely csökkenti vagy megakadályozza az emberi fertőzés veszélyét azáltal, hogy megakadályozza, hogy a visszanyert víz kapcsolatba kerüljön emberi fogyasztásra szánt termékekkel és a közvetlenül kitett személyekkel, illetve minden olyan egyéb eszköz, amely például csökkenti a visszanyert vízben található mikroorganizmusok koncentrációját, vagy megakadályozza, hogy ezek a mikroorganizmusok tovább éljenek az emberi fogyasztásra szánt termékekben;
13. „engedély”: valamely illetékes hatóság által kiadott írásos felhatalmazás a visszanyert víznek az e rendelettel összhangban, mezőgazdasági öntözés céljára történő előállítására vagy szolgáltatására;
14. „felelős fél”: a víz-újrafelhasználási rendszerben szerepet betöltő vagy tevékenységet végző fél, beleértve a vízviszanyerő létesítmény üzemeltetőjét, a települési szennyvíztisztító telep üzemeltetőjét, amennyiben az eltér a vízviszanyerő létesítmény üzemeltetőjétől, a kijelölt illetékes hatóságtól eltérő érintett hatóságot, a visszanyert víz elosztására szolgáló infrastruktúra üzemeltetőjét, illetve a visszanyert víz tárolására szolgáló infrastruktúra üzemeltetőjét;

15. „víz-újrafelhasználási rendszer”: a visszanyert víz előállításához, szolgáltatásához és felhasználásához szükséges infrastruktúra vagy egyéb technikai elemek; ide tartozik minden olyan elem, amely a települési szennyvízkezelő telep bemenete és azon pont között található, ahol a visszanyert vizet mezőgazdasági öntözésre használják, beleértve adott esetben a vízelosztó és -tároló infrastruktúrát is.

4. cikk

A vízviszanyerő létesítmény üzemeltetőjére háruló és a visszanyert víz minőségére vonatkozó kötelezettségek

(1) A vízviszanyerő létesítmény üzemeltetőjének biztosítania kell, hogy az I. melléklet 1. szakasza szerinti, mezőgazdasági öntözésre szánt visszanyert víz a megfelelőségi ponton megfeleljen a következőknek:

- a) a víz minőségére vonatkozóan az I. melléklet 2. szakaszában megállapított minimumkövetelmények;
- b) a vízminőséggel összefüggésben a 6. cikk (3) bekezdése c) és d) pontjának megfelelően az illetékes hatóság által a vonatkozó engedélyben meghatározott bármely további feltétel.

A megfelelőségi ponton túl a vízviszanyerő létesítmény üzemeltetője már nem felelős a víz minőségéért.

(2) Az (1) bekezdéssel összhangban történő megfelelés biztosítása érdekében a vízviszanyerő létesítmény üzemeltetője a következőknek megfelelően köteles ellenőrizni a víz minőségét:

- a) az I. melléklet 2. szakasza;
- b) az ellenőrzéssel összefüggésben a 6. cikk (3) bekezdése c) és d) pontjának megfelelően az illetékes hatóság által a vonatkozó engedélyben meghatározott bármely további feltétel.

5. cikk

Kockázatkezelés

(1) A visszanyert víz előállítása, szolgáltatása és felhasználása céljából az illetékes hatóságnak gondoskodnia kell arról, hogy víz-újrafelhasználási kockázatkezelési terv készüljön.

Egy víz-újrafelhasználási kockázatkezelési terv vonatkozhat egy vagy több víz-újrafelhasználási rendszerre is.

(2) A víz-újrafelhasználási kockázatkezelési tervet a vízviszanyerő létesítmény üzemeltetőjének, a más felelős feleknek és adott esetben a végfelhasználóknak kell elkészíteniük. A víz-újrafelhasználási kockázatkezelési tervet elkészítő felelős feleknek egyeztetniük kell minden más érintett felelős féllel és adott esetben a végfelhasználókkal.

(3) A víz-újrafelhasználási kockázatkezelési tervnek a II. mellékletben foglalt valamennyi alapvető kockázatkezelési elemnek kell alapulnia. A víz-újrafelhasználási kockázatkezelési tervben meg kell határozni a vízviszanyerő létesítmény üzemeltetőjének és más felelős feleknek a kockázatkezelési feladatait.

(4) A víz-újrafelhasználási kockázatkezelési tervben különösen:

- a) meg kell határozni, hogy a vízviszanyerő létesítmény üzemeltetője az I. mellékletben meghatározottakon túl a II. melléklet B) pontjával összhangban milyen követelményeknek köteles megfelelni a megfelelőségi pont előtti kockázatok további csökkentése érdekében;
- b) azonosítani kell a veszélyeket, kockázatokat, a megfelelő megelőző intézkedéseket és/vagy a II. melléklet C) pontjával összhangban a lehetséges korrekciós intézkedéseket;
- c) azonosítani kell a víz-újrafelhasználási rendszerben fennálló további akadályokat, és meg kell határozni a megfelelőségi pontot követő szakaszra vonatkozó, a víz-újrafelhasználási rendszer biztonságának biztosításához szükséges további követelményeket, ideértve adott esetben az elosztási, tárolási és felhasználási feltételeket is, továbbá azonosítani kell az említett követelmények teljesítéséért felelős feleket.

(5) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy – a II. mellékletben foglalt alapvető kockázatkezelési elemeknek a műszaki és tudományos fejlődéshez való igazítása érdekében – a 13. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendelet módosítására vonatkozóan.

A Bizottság továbbá felhatalmazást kap arra, hogy – a II. mellékletben foglalt alapvető kockázatkezelési elemekre vonatkozó műszaki előírások meghatározása érdekében – a 13. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendelet kiegészítésére vonatkozóan.

6. cikk

A visszanyert vízzel kapcsolatos engedélyre vonatkozó követelmények

- (1) Az I. melléklet 1. szakaszában meghatározott, mezőgazdasági öntözésre szánt visszanyert víz előállítását és szolgáltatását az engedélyhez kötik.
- (2) A víz-újrafelhasználási rendszerben a felelős feleknek, ideértve adott esetben a nemzeti jognak megfelelően a végfelhasználót is, egy engedély kiállítása vagy egy meglévő engedély módosítása érdekében annak a tagállamnak az illetékes hatóságához kell benyújtaniuk az engedély iránti kérelmet, amelyben a vízvisszanyerő létesítmény üzemel vagy a tervek szerint üzemelni fog.
- (3) Az engedélyben meg kell határozni a vízvisszanyerő létesítmény üzemeltetőjére és adott esetben bármely más felelős félre háruló kötelezettségeket. Az engedélynek a víz- újrafelhasználási kockázatkezelési terven kell alapulnia, és többek között a következőket kell meghatároznia:
- a) a visszanyert víz minőségi osztálya vagy osztályai és az a mezőgazdasági felhasználási mód, amelyre az I. melléklettel összhangban a vízvisszanyerési engedély vonatkozik, a felhasználás helye, a vízvisszanyerő létesítmények, valamint az előállítandó visszanyert víz becsült éves mennyisége;
 - b) az I. melléklet 2. szakaszában foglalt vízminőségi és ellenőrzési minimumkövetelményekkel kapcsolatos feltételek;
 - c) a víz- újrafelhasználási kockázatkezelési tervben a vízvisszanyerő létesítmény üzemeltetőjére vonatkozó további követelményekkel kapcsolatos bármely feltétel;
 - d) a környezetet, illetve az emberi és állati egészséget fenyegető elfogadhatatlan kockázatok kiküszöböléséhez szükséges bármely egyéb feltétel, annak érdekében, hogy a kockázatok elfogadható szintűek legyenek;
 - e) az engedély érvényességének ideje;
 - f) a megfelelőségi pont.
- (4) Az illetékes hatóságnak a kérelem értékelése céljából konzultálnia kell, és meg kell osztania a vonatkozó információkat más érintett hatóságokkal, különösen a vízügyi és egészségügyi hatóságokkal, amennyiben azok nem azonosak az illetékes hatósággal, valamint az illetékes hatóság által érintettnek ítélt bármely más féllel.
- (5) Az illetékes hatóságnak késedelem nélkül határoznia kell arról, hogy kiadja-e az engedélyt. Amennyiben az illetékes hatóságnak a kérelem összetettsége miatt a hiánytalan kérelem kézhezvételétől számítva több mint 12 hónapra van szüksége ahhoz, hogy határozatot hozzon arra vonatkozóan, hogy kiadja-e az engedélyt, tájékoztatnia kell a kérelmezőt a határozatának várható időpontjáról.
- (6) Az engedélyeket rendszeresen felül kell vizsgálni és azokat szükség esetén, legalább az alábbi esetekben, naprakésszé kell tenni:
- a) a kapacitásban jelentős változás következett be;
 - b) a berendezéseket korszerűsítették;
 - c) új berendezéseket vagy eljárásokat vezettek be; vagy
 - d) a felszíni víztestek ökológiai állapotát jelentősen befolyásoló éghajlati vagy egyéb körülményekben változások következtek be.
- (7) A tagállamok előírhatják, hogy a visszanyert víz tárolását, elosztását és felhasználását a víz-újrafelhasználási kockázatkezelési tervben meghatározott, az 5. cikk (4) bekezdésében említett további követelmények és akadályok alkalmazására vonatkozó külön engedélyhez kössék.

7. cikk

A megfelelőség ellenőrzése

- (1) Az illetékes hatóságnak ellenőriznie kell az engedélyben foglalt feltételeknek való megfelelést. A megfelelőségi ellenőrzéseket a következő módokon kell lefolytatni:
- a) helyszíni ellenőrzések;
 - b) a különösen az e rendelet értelmében szerzett ellenőrzési adatok;
 - c) egyéb megfelelő módok.

(2) Az engedélyben foglalt feltételeknek való meg nem felelés esetén az illetékes hatóság köteles felszólítani a vízviszanyerő létesítmény üzemeltetőjét, és adott esetben a más felelős feleket, hogy haladéktalanul tegyék meg a feltételek teljesüléséhez szükséges intézkedéseket és azonnal tájékoztassák az érintett végfelhasználókat.

(3) Amennyiben az engedélyben foglalt feltételeknek való meg nem felelés jelentős kockázatot jelent a környezetre, illetve az emberi vagy állati egészségre nézve, a vízviszanyerő létesítmény üzemeltetője vagy bármely más felelős fél köteles azonnal felfüggeszteni a visszanyert víz szolgáltatását mindaddig, amíg az illetékes hatóság meg nem állapítja, hogy a víz-újrafelhasználási kockázatkezelési tervben meghatározott eljárásokat követően, az I. melléklet 2. szakaszának a) pontjával összhangban a feltételeknek ismét megfelelnek.

(4) Az engedélyben foglalt feltételeknek való megfelelést befolyásoló esemény bekövetkezte esetén a vízviszanyerő létesítmény üzemeltetőjének vagy bármely más felelős félnek haladéktalanul tájékoztatnia kell az illetékes hatóságot és az esetlegesen érintett egyéb feleket, és közölnie kell az illetékes hatósággal az ilyen esemény hatásainak értékeléséhez szükséges információkat.

(5) Az illetékes hatóságnak rendszeresen ellenőriznie kell, hogy a felelős felek megfelelnek-e a víz-újrafelhasználási kockázatkezelési tervben foglalt intézkedéseknek és feladatoknak.

8. cikk

A tagállamok közötti együttműködés

(1) Ha a víz-újrafelhasználás határokon átnyúló vonatkozással bír, a tagállamok kapcsolattartó pontot jelölnek ki a más tagállamok kapcsolattartó pontjaival és adott esetben illetékes hatóságaival való együttműködés céljából, vagy a nemzetközi egyezmények alapján létrejött meglévő struktúrákat használják.

A kapcsolattartó pontok vagy meglévő struktúrák feladata, hogy:

- a) segítségnyújtás iránti megkereséseket fogadjanak és továbbítsanak;
- b) megkeresés esetén segítséget nyújtsanak, és
- c) koordinálják az illetékes hatóságok közötti kommunikációt.

Az illetékes hatóságoknak az engedély kiadása előtt információt kell cserélniük a 6. cikk (3) bekezdésben foglalt feltételekről annak a tagállamnak a kapcsolattartójával, amelyikben a visszanyert vizet fel kívánják használni.

(2) A tagállamok indokolatlan késedelem nélkül válaszolnak a segítségnyújtás iránti megkeresésekre.

9. cikk

Tájékoztatás és figyelemfelkeltés

Azokban a tagállamokban, ahol a visszanyert vizet mezőgazdasági öntözésre használják, általános figyelemfelkeltő kampányokat kell folytatni a víz újrafelhasználásából eredő víztakarékosság témájában. Az ilyen kampányok magukban foglalhatják a víz biztonságos újrafelhasználása kínálta előnyök népszerűsítését is.

Az említett tagállamok a végfelhasználókat célzó tájékoztató kampányokat is szervezhetnek, hogy biztosítsák a visszanyert víz optimális és biztonságos felhasználását, ezzel biztosítva a környezet, illetve az emberi és állati egészség magas szintű védelmét.

A tagállamok ezeket a tájékoztató és figyelemfelkeltő kampányokat a víz újrafelhasználásának mértékéhez igazíthatják.

10. cikk

A nyilvánosság tájékoztatása

(1) A 2003/4/EK és a 2007/2/EK irányelv sérelme nélkül, azon tagállamok, amelyekben a visszanyert vizet e rendelet I. mellékletének 1. szakaszában meghatározottak szerint mezőgazdasági öntözésre használják, biztosítják, hogy a nyilvánosság számára online vagy más módon megfelelő és naprakész információk legyenek nyilvánosan elérhetők a víz újrafelhasználásával kapcsolatban. Ezen információknak magukban kell foglalniuk a következőket:

- a) az e rendelettel összhangban szolgáltatott visszanyert víz mennyisége és minősége;

- b) a tagállamban e rendelettel összhangban szolgáltatott visszanyert víz százalékos aránya a kezelt települési szennyvíz teljes mennyiségéhez képest, amennyiben ez az adat rendelkezésre áll;
 - c) az e rendelettel összhangban kiadott vagy módosított engedélyek, beleértve az illetékes hatóságok által az e rendelet 6. cikke (3) bekezdésének megfelelően megállapított feltételeket;
 - d) az e rendelet 7. cikkének (1) bekezdésével összhangban folytatott megfelelési ellenőrzések eredménye;
 - e) az e rendelet 8. cikkének (1) bekezdésével összhangban kijelölt kapcsolattartó pontok.
- (2) Az (1) bekezdésben említett információkat kétévente naprakésszé kell tenni.
- (3) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a 2. cikk (2) bekezdésével összhangban hozott bármely határozat online vagy más módon nyilvánosan elérhető legyen.

11. cikk

A végrehajtás nyomon követésével kapcsolatos információk

- (1) A 2003/4/EK és a 2007/2/EK irányelv sérelme nélkül, azon tagállamok, amelyekben a visszanyert vizet az e rendelet I. mellékletének 1. szakaszában meghatározottak szerint mezőgazdasági öntözésre használják, az Európai Környezetvédelmi Ügynökség segítségével:
- a) *[e rendelet hatálybalépése után hat évvel]* ...-ig létrehoznak és közzétesznek, majd ezt követően hatévente frissítenek egy olyan adatkészletet, amely az e rendelet 7. cikkének (1) bekezdésével összhangban folytatott megfelelési ellenőrzés eredményeire vonatkozó, valamint egyéb, e rendelet 10. cikkével összhangban online közzéteendő információkat tartalmazza;
 - b) létrehoznak, közzétesznek, majd ezt követően évente naprakésszé tesznek egy olyan adatkészletet, amely az e rendelet 7. cikkének (1) bekezdésével összhangban gyűjtött, az engedélyben foglalt feltételeknek való meg nem felelésre, valamint e rendelet 7. cikkének (2) és (3) bekezdésével összhangban hozott intézkedésekre vonatkozó információkat tartalmazza.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy a Bizottság, az Európai Környezetvédelmi Ügynökség és az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ hozzáférjen az (1) bekezdésben említett adatkészletekhez.
- (3) Az (1) bekezdésben említett adatkészletek alapján az Európai Környezetvédelmi Ügynökség a tagállamokkal konzultálva rendszeresen vagy a Bizottság felkérésére uniós áttekintést készít, tesz közzé és naprakésszé. Az említett áttekintés adott esetben az e rendelet outputjaival, eredményeivel és hatásaival kapcsolatos mutatókat, térképeket és tagállami jelentéseket tartalmazza.
- (4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározhatja az (1) bekezdéssel összhangban nyújtott információk formátumára és bemutatására, illetve a (3) bekezdésben említett uniós áttekintés formátumára és bemutatására vonatkozó részletes szabályokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 14. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.
- (5) A Bizottság *[két évvel e rendelet hatálybalépése után]* ...-ig, a tagállamokkal folytatott konzultációt követően iránymutatásokat határoz meg e rendelet alkalmazásának elősegítése érdekében.

12. cikk

Értékelés és felülvizsgálat

- (1) A Bizottság *[e rendelet hatálybalépése után 8 évvel]* ...-ig elvégzi e rendelet értékelését. Az értékelésnek legalább a következőkön kell alapulnia:
- a) e rendelet végrehajtása során szerzett tapasztalatok;
 - b) a tagállamok által a 11. cikk (1) bekezdésével összhangban létrehozott adatkészletek és az Európai Környezetvédelmi Ügynökség által a 11. cikk (3) bekezdésével összhangban elkészített uniós áttekintés;

- c) a releváns tudományos, elemzési és epidemiológiai adatok;
 - d) műszaki és tudományos ismeretek;
 - e) a WHO ajánlásai, ha rendelkezésre állnak, vagy más nemzetközi iránymutatások vagy ISO-szabványok.
- (2) Az értékelés elvégzése során a Bizottság különös figyelmet fordít a következő szempontokra:
- a) az I. mellékletben foglalt minimumkövetelmények;
 - b) a II. mellékletben foglalt alapvető kockázatkezelési elemek;
 - c) az illetékes hatóságok által a 6. cikk (3) bekezdésének c) és d) pontja alapján meghatározott további követelmények;
 - d) a víz újrafelhasználásának a környezetre, illetve az emberi és állati egészségre gyakorolt hatása, ideértve az aggodalomra okot adó anyagok hatását is.
- (3) Az értékelés részeként a Bizottság megvizsgálja a következők megvalósíthatóságát:
- a) e rendelet hatályának kiterjesztése a további felhasználási célokra szánt visszanyert vízre, ideértve az ipari célokra történő újrafelhasználást is;
 - b) e rendelet követelményeinek kiterjesztése a kezelt szennyvíz közvetett felhasználására.
- (4) A Bizottság az értékelés eredménye alapján, illetve az új műszaki és tudományos ismeretek fényében megvizsgálhatja az I. melléklet 2. szakaszában foglalt minimumkövetelmények felülvizsgálatának szükségességét.
- (5) A Bizottság adott esetben e rendelet módosítására irányuló jogalkotási javaslatot nyújt be.

13. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.
- (2) A Bizottságnak az 5. cikk (5) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása ötéves időtartamra szól ...-tól/-től [e rendelet hatálybalépésének időpontja] kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja az 5. cikk (5) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.
- (5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.
- (6) Az 5. cikk (5) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve, ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

14. cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot a 2000/60/EK irányelvvel létrehozott bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

Ha a bizottság nem nyilvánít véleményt, a Bizottság nem fogadhatja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét, és a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdése alkalmazandó.

15. cikk

Szankciók

A tagállamok megállapítják az e rendelet megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és meghoznak minden szükséges intézkedést ezek végrehajtására. Az előírt szankcióknak hatékonyak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük. A tagállamok e szabályokról és intézkedésekről *[e rendelet hatálybalépése után négy évvel]* ...-ig tájékoztatják a Bizottságot, és tájékoztatják a Bizottságot az e szabályokat érintő minden későbbi módosításról.

16. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet ...-tól/től *[e rendelet hatálybalépése után három évvel]* kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt ..., ...

az Európai Parlament
az elnök
...

részéről a Tanács részéről
az elnök
...

I. MELLÉKLET

FELHASZNÁLÁSI MÓDOK ÉS MINIMUMKÖVETELMÉNYEK

1. szakasz A visszanyert víz felhasználási módjai

Mezőgazdasági öntözés

A mezőgazdasági öntözés a következő terményfajták öntözését jelenti:

- nyersen fogyasztandó élelmezési célú termények, vagyis nyersen vagy feldolgozatlan állapotban emberi fogyasztásra szánt termények,
- feldolgozandó élelmezési célú termények, vagyis kezelést (például főzést vagy ipari feldolgozást) követően emberi fogyasztásra szánt termények,
- nem élelmezési célú termények, vagyis nem emberi fogyasztásra szánt termények (például legelők és takarmánynövények, rostonnövények, dísnövények, vetőmagkultúrák, energianövények és gyepnövények).

A környezet és az egészség területére vonatkozó más releváns uniós jogszabályok sérelme nélkül, a tagállamok egyéb célokra is felhasználhatják a visszanyert vizet, például:

- ipari víz újrafelhasználása céljából, valamint
- rekreációs és környezetvédelmi célokra.

2. szakasz Minimumkövetelmények

A mezőgazdasági öntözésre szánt visszanyert vízre vonatkozó minimumkövetelmények

A visszanyert víz minőségi osztályait, valamint az egyes osztályok esetében engedélyezett felhasználási és öntözési módokat az 1. táblázat ismerteti. A vízminőségre vonatkozó minimumkövetelményeket az a) pontban található 2. táblázat tartalmazza. A visszanyert víz minimális ellenőrzési gyakoriságát és a teljesítménycélokat a b) pontban található 3. táblázat (rendszeres ellenőrzés) és 4. táblázat (hitelesítő ellenőrzés) tartalmazza.

Egy adott kategóriába tartozó terményeket az 1. táblázatban foglalt, minimumkövetelményként meghatározott vízminőségi osztályokba sorolt visszanyert vízzel kell öntözni, kivéve, ha az 5. cikk (4) bekezdésének c) pontjában említett olyan további akadályokat használnak, amelyek az a) pontban található 2. táblázatban foglalt minőségi követelményeknek való megfelelést eredményezik. E további akadályok alapulhatnak a II. melléklet 7. pontjában vagy bármely más egyenértékű nemzeti vagy nemzetközi szabványban, például a 1 6075-2 ISO-szabványban említett megelőző intézkedések indikatív jegyzékén.

1. táblázat

A visszanyert víz minőségi osztályai és az engedélyezett mezőgazdasági felhasználási és öntözési módok

A visszanyert víz minimális minőségi osztálya	Terménykategória (*)	Öntözési módszer
A.	Valamennyi nyersen fogyasztandó élelmezési célú termék, amelyek ehető része közvetlen kapcsolatba kerül a visszanyert vízzel, valamint a nyersen fogyasztandó gyökérnövények	Valamennyi öntözési módszer
B.	Nyersen fogyasztandó élelmezési célú termények, amelyek ehető része a föld felett terem, és nem kerül közvetlen kapcsolatba a visszanyert vízzel, feldolgozandó élelmezési célú termények és nem élelmezési célú termények, beleértve a tej- vagy hústermelő állatok takarmányozására használt terményeket is	Valamennyi öntözési módszer

A visszanyert víz minimális minőségi osztálya	Terménykategória (*)	Öntözési módszer
C.	Nyersen fogyasztandó élelmezési célú termények, amelyek ehető része a föld felett terem, és nem kerül közvetlen kapcsolatba a visszanyert vízzel, feldolgozandó élelmezési célú termények és nem élelmezési célú termények, beleértve a tej- vagy hústermelő állatok takarmányozására használt terményeket is	Csepegtető öntözés (**) vagy egyéb olyan öntözési mód, amely nem eredményezi a termény ehető részének a visszanyert vízzel való közvetlen kapcsolatba kerülését
D.	Ipari növények, energianövények, vetőmagkultúrák	Valamennyi öntözési módszer (***)

(*) Ha az azonos típusú öntözött termény az 1. táblázat több kategóriájába is tartozik, a legszigorúbb kategória követelményeit kell alkalmazni.

(**) A csepegtető öntözés olyan mikroöntözési módszer, amely kis átmérőjű műanyag csövekből álló csepegtetővel ellátott rendszer, a vízcseppeket vagy apró vízfolyásokat nagyon lassan adagolva juttatja a növényekhez (2–20 liter/óra) a talajon vagy közvetlenül a talajfelszín alá.

(***) A permetszerű öntözési módszerek esetében különös figyelmet kell fordítani a munkavállalók és a közelben tartózkodók egészségének védelmére. E célból megfelelő megelőző intézkedéseket kell alkalmazni.

a) A víz minőségére vonatkozó minimumkövetelmények

2. táblázat

A visszanyert víz minőségére vonatkozó követelmények mezőgazdasági öntözés esetében

A visszanyert víz minőségi osztálya	Tájékoztató jellegű technológiai célkitűzés	Minőségi követelmények				Egyéb
		<i>E. coli</i> (egyed-szám/100 ml)	BOI ₅ (mg/l)	Összes lebegőanyag (mg/l)	Zavarosság (NTU)	
A.	Másodlagos kezelés, szűrés és fertőtlenítés	≤ 10	≤ 10	≤ 10	≤ 5	<i>Legionella</i> spp.: < 1 000 cfu/l, amennyiben fennáll az aeroszolizáció veszélye
B.	Másodlagos kezelés és fertőtlenítés	≤ 100	A 91/271/EGK irányelvvel összhangban (I. melléklet, 1. táblázat)	A 91/271/EGK irányelvvel összhangban (I. melléklet, 1. táblázat)	—	Bélrendszeri fonalférgek (bélféregpeték): ≤ 1 pete/l legelő vagy takarmánynövények öntözésénél
C.	Másodlagos kezelés és fertőtlenítés	≤ 1 000			—	
D.	Másodlagos kezelés és fertőtlenítés	≤ 10 000			—	

A visszanyert víz akkor tekintendő úgy, hogy megfelel a 2. táblázatban foglalt követelményeknek, ha az említett visszanyert vízre vonatkozó mérések megfelelnek valamennyi következő kritériumnak:

- az *E. coli*, a *Legionella* spp és a bélrendszeri fonalférgek esetében a mért értékek a minták legalább 90 %-ában megfelelnek a feltüntetett értékeknek; a mintákban mért egyetlen érték sem haladja meg a feltüntetett értékeket több mint 1 log egységgel (maximális eltérési határérték) az *E. coli* és a *Legionella* spp. esetében, illetve 100 %-kal a bélrendszeri fonalférgek esetében,
- a mért értékek a minták legalább 90 %-ában megfelelnek a BOI₅, az összes lebegőanyag és a zavarosság esetében az „A” osztály vonatkozásában feltüntetett értékeknek; a mintákban mért egyetlen érték sem haladja meg a feltüntetett értékek 100 %-ában meghatározott maximális eltérési határértékét.

b) Az ellenőrzésre vonatkozó minimumkövetelmények

A vízvisszanyerő létesítmények üzemeltetőinek rendszeresen ellenőrizniük kell, hogy a visszanyert víz megfelel-e a víz minőségére vonatkozóan az a) pontban foglalt minimumkövetelményeknek. A rendszeres ellenőrzésnek a víz-újrafelhasználási rendszerre vonatkozó ellenőrzési eljárás részét kell képeznie.

A megfelelőségi ponton a mikrobiológiai paramétereknek való megfelelés ellenőrzésére használt mintákat az EN ISO 19458 szabvány vagy más, egyenértékű minőséget biztosító nemzeti vagy nemzetközi szabvány szerint kell levenni.

3. táblázat

A mezőgazdasági öntözésre szánt visszanyert víz rendszeres ellenőrzésének minimális gyakorisága

A visszanyert víz minőségi osztálya	Minimális ellenőrzési gyakoriság					
	<i>E. coli</i>	BOI ₅	Összes lebegőanyag	Zavarosság	<i>Legionella</i> spp.: (adott esetben)	Bélrendszeri fonalférgek (adott esetben)
A.	Hetente egyszer	Hetente egyszer	Hetente egyszer	Folyamatosan	Havonta kétszer	Havonta kétszer vagy a vízvisszanyerő létesítmény üzemeltetője által meghatározott gyakorisággal a vízvisszanyerő létesítménybe beérkező szennyvízben jelen lévő peték száma alapján
B.	Hetente egyszer	A 91/271/EGK irányelvvel összhangban	A 91/271/EGK irányelvvel összhangban	—		
C.	Havonta kétszer	(I. melléklet, D. szakasz)	(I. melléklet, D. szakasz)	—		
D.	Havonta kétszer			—		

Hitelesítő ellenőrzést kell végezni az új vízvisszanyerő létesítmények üzembe helyezése előtt.

Mentesülnek az említett hitelesítő ellenőrzésre vonatkozó kötelezettség alól az olyan vízvisszanyerő létesítmények, amelyek ...-én [e rendelet hatálybalépésekor] már üzemben vannak és megfelelnek az a) pontban található 2. táblázatban foglalt, a visszanyert víz minőségére vonatkozó követelményeknek.

Hitelesítő ellenőrzést kell azonban végezni minden esetben a berendezések korszerűsítése, illetve új berendezések és eljárások bevezetése esetén.

A hitelesítő ellenőrzést a visszanyert víz minőségére vonatkozó legszigorúbb követelményeket előíró osztály, az A. osztály tekintetében kell elvégezni annak ellenőrzésére, hogy teljesülnek-e a teljesítménycélok (log₁₀ nagyságrendű csökkenés). A hitelesítő ellenőrzés részét képezi az egyes patogén csoportokhoz, nevezetesen a baktériumokhoz, a vírusokhoz és protozoonokhoz kapcsolódó indikátor-mikroorganizmusok ellenőrzése is. A patogén baktériumok esetében az *E. coli*, a patogén vírusok esetében az F-specifikus colifágok, a szomatikus colifágok vagy a colifágok, a protozoonok esetében pedig a *Clostridium perfringens* spórák vagy a spóráképző szulfátcsökkentő baktériumok a kiválasztott indikátor-mikroorganizmusok. A kiválasztott indikátor-mikroorganizmusok hitelesítő ellenőrzésére vonatkozó teljesítménycélok (log₁₀ csökkenés) a 4. táblázat tartalmazza, és ezeknek a megfelelési ponton kell teljesülniük, figyelemmel a települési szennyvíztisztító telepre érkező kezeletlen szennyvíz koncentrációjára. A hitelesítésre szolgáló minták legalább 90 %-ának el kell érnie vagy meg kell haladnia a teljesítménycélokot.

Ha egy biológiai indikátor nincs jelen elegendő mennyiségben a kezeletlen szennyvízben a log₁₀ csökkenés teljesítéséhez, e biológiai indikátor visszanyert vízben való előfordulásának hiánya azt jelenti, hogy teljesülnek a hitelesítési követelmények. A teljesítménycélnak való megfelelés megállapítható analitikai ellenőrzéssel, az egyes kezelési fokozatokhoz a bevett standard eljárásokra vonatkozó tudományos bizonyítékok, például tesztelési jelentések közzétett adatai vagy esettanulmányok alapján megítélt teljesítmény összeadásával, illetve – innovatív kezelés esetében – ellenőrzött körülmények közötti laboratóriumi teszteléssel.

4. táblázat

A mezőgazdasági öntözésre szánt visszanyert víz hitelesítő ellenőrzése

A visszanyert víz minőségi osztálya	Indikátor-mikroorganizmusok (*)	Teljesítménycélok a kezelési láncban (log ₁₀ csökkenés)
A.	<i>E. coli</i>	≥ 5,0
	Összes colifág/F-specifikus colifágok/szomatikus colifágok/colifágok (**)	≥ 6,0
	<i>Clostridium perfringens</i> spórák/spóráképző szulfátcsökkentő baktériumok (***)	≥ 4,0 (a <i>Clostridium perfringens</i> spórák esetében) ≥ 5,0 (a spóráképző szulfátcsökkentő baktériumok esetében)

(*) A javasolt indikátor-mikroorganizmusok helyett a hitelesítési ellenőrzés keretében a *Campylobacter*, a Rotavírus és a *Cryptosporidium* is használható referenciapatogénként. Ez esetben a következő log₁₀ csökkenési teljesítménycélok alkalmazandók: *Campylobacter* (≥ 5,0), *Rotavírus* (≥ 6,0) és *Cryptosporidium* (≥ 5,0).

(**) Legmegfelelőbb virológiai indikátorként az összes colifág került kiválasztásra. Ugyanakkor, ha az összes colifág elemzése nem végezhető el, legalább az egyik colifágot (az F-specifikus colifágot vagy a szomatikus colifágot) elemezni kell.

(***) Legmegfelelőbb protozoon-indikátorként a *Clostridium perfringens* spórák kerültek kiválasztásra. Ugyanakkor, ha a *Clostridium perfringens* spórák koncentrációja nem teszi lehetővé a kért log₁₀ csökkenés hitelesítését, alternatív indikátorként a spóráképző szulfátcsökkentő baktériumok is használhatók.

Az elemzés módszereit az EN ISO/IEC-17025 szabványnak vagy más, egyenértékű minőséget biztosító nemzeti vagy nemzetközi szabványnak megfelelően kell hitelesíteni és dokumentálni.

II. MELLÉKLET

A) Alapvető kockázatkezelési elemek

A kockázatkezelésnek magában kell foglalnia a kockázatok proaktív azonosítását és kezelését annak érdekében, hogy biztosított legyen a visszanyert víz biztonságos használata és kezelése, és a visszanyert víz ne jelentsen kockázatot a környezetre, illetve az emberi vagy állati egészségre nézve. Ebből a célból víz-újrafelhasználási kockázatkezelési tervet kell készíteni, amelynek a következő elemeken kell alapulnia:

1. A teljes víz-újrafelhasználási rendszer leírása a szennyvíznek a települési szennyvíztisztító telepre érkezésétől a felhasználás helyére történő eljutásáig, beleértve a szennyvíz forrásait, a kezelési fokozatokat és a kezelési technológiákat a vízvisszanyerő létesítményben, az ellátási, elosztási és tárolási infrastruktúrát, a tervezett felhasználást, a felhasználás helyét és időtartamát (például ideiglenes vagy *ad hoc* felhasználás), az öntözési módszert, a terménnyfajtát, többféle forrásból származó vizek összekeverése esetén az egyéb vízforrásokat, valamint a szolgáltatandó visszanyert víz mennyiségét.
2. A víz-újrafelhasználási rendszerben részt vevő valamennyi fél azonosítása, valamint feladataik és felelősségi köreik egyértelmű leírása.
3. A lehetséges veszélyek, különösen a szennyező anyagok és patogének jelenlétének, valamint a lehetséges veszélyes események, – például kezelési hibák vagy nem szándékolt átszivárgások, illetve szennyeződés a víz-újrafelhasználási rendszerben – azonosítása.
4. A kockázatoknak kitett környezet és populációk, valamint az azonosított lehetséges veszélyekre vonatkozó expozíciós utak azonosítása, figyelembe véve az olyan konkrét környezeti tényezőket, mint a helyi hidrogeológia, topológia, talajtípus és ökológia, valamint a terménnytípusokkal és a gazdálkodási és öntözési gyakorlattal kapcsolatos tényezők. A víz visszanyerésének lehetséges visszafordíthatatlan vagy hosszú távú negatív környezeti és egészségügyi hatásainak figyelembevétele és tudományos bizonyítékokkal való alátámasztása.
5. A környezetet, illetve az emberi és állati egészséget fenyegető kockázatok értékelése, figyelembe véve az azonosított lehetséges veszélyek jellegét, a tervezett felhasználási módok időtartamát, az ilyen veszélyek kockázatának kitett környezetet és populációkat, a veszélyek lehetséges hatásainak súlyosságát – szem előtt tartva az elővigyázatosságot elvét –, valamint valamennyi vonatkozó uniós és nemzeti jogszabályt, iránymutatást és minimumkövetelményt az élelmiszer- és takarmánybiztonság, illetve a munkavállalók biztonsága tekintetében. A kockázatértékelés a rendelkezésre álló tudományos elemzések és adatok áttekintésén is alapulhat.

A kockázatértékelés a következő elemekből áll:

- a) a környezetre gyakorolt kockázatok értékelése, beleértve a következők mindegyikét:
 - i. a veszélyek jellegének meghatározása, beleértve adott esetben a becsült hatásmentes szintet;
 - ii. az expozíció lehetséges mértékének értékelése;
 - iii. a kockázatok jellemzése;
- b) az emberi és állati egészséget érintő kockázatok értékelése, beleértve a következők mindegyikét:
 - i. a veszély jellegének meghatározása, beleértve adott esetben a dózis-reakció viszonyt;
 - ii. a dózis vagy expozíció lehetséges mértékének értékelése;
 - iii. a kockázatok jellemzése.

A kockázatértékelés végezhető minőségi vagy szemi-kvantitatív kockázatértékelés útján is. Mennyiségi kockázatértékelést kell alkalmazni, ha elegendő alátámasztó adat áll rendelkezésre, illetve olyan projektek esetében, amelyek potenciálisan magas kockázatot jelentenek a környezetre vagy a közegészségre nézve.

A kockázatértékelés során figyelembe kell venni legalább a következő követelményeket és kötelezettségeket:

- a) a vizek nitrátszennyezésének csökkentésére és megelőzésére vonatkozó, a 91/676/EGK irányelv szerinti követelmény;
- b) az emberi fogyasztásra szánt víz előállítása céljából védett területeknek a 98/83/EK irányelvben szereplő követelményeknek való megfelelésére vonatkozó kötelezettség;

- c) a 2000/60/EK irányelvben foglalt környezetvédelmi célkitűzéseknek való megfelelés követelménye;
- d) a felszín alatti vizek szennyezésének megelőzésére vonatkozó, a 2006/118/EK irányelv szerinti követelmény;
- e) a 2008/105/EK irányelvben foglalt, az elsőbbségi anyagokra és egyes más szennyező anyagokra vonatkozó környezetminőségi előírásoknak való megfelelés követelménye;
- f) a 2000/60/EK irányelvben foglalt nemzeti vonatkozású szennyező anyagokra, nevezetesen a vízgyűjtő-specifikus szennyező anyagokra vonatkozó környezetminőségi előírásoknak való megfelelés követelménye;
- g) a 2006/7/EK irányelvben foglalt fürdővízminőségi előírásoknak való megfelelés követelménye;
- h) a környezet és különösen a talaj védelmére vonatkozó követelmények, amikor a mezőgazdaságban szennyvíziszap felhasználására kerül sor a 86/278/EGK irányelvnek megfelelően;
- i) a 852/2004/EK rendeletben, valamint az „Útmutató a mikrobiológiai kockázatoknak a friss gyümölcsök és zöldségek elsődleges termelésében alkalmazott megfelelő higiéniai gyakorlatok útján történő kezeléséhez” című bizottsági közleményben meghatározott élelmiszer-higiéniai követelmények;
- j) a 183/2005/EK rendeletben meghatározott takarmányhigiéniai követelmények;
- k) a 2073/2005/EK rendeletben meghatározott mikrobiológiai kritériumoknak való megfelelés követelménye;
- l) az élelmiszerekben előforduló egyes szennyező anyagok felső határértékeire vonatkozó, az 1881/2006/EK rendelet szerinti követelmények;
- m) az élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén található megengedett növényvédőszer-maradékok határértékeire vonatkozó, a 396/2005/EK rendelet szerinti követelmények;
- n) az 1069/2009/EK és a 142/2011/EU rendeletben meghatározott állategészségügyi követelmények.

B) A kiegészítő követelményekkel kapcsolatos feltételek

6. Amennyiben szükséges és célszerű a környezet, illetve az emberi és állati egészség megfelelő védelmének biztosításához, olyan vízminőségi és ellenőrzési követelmények megfontolása, amelyek kiegészítik az I. melléklet 2. szakaszában meghatározott követelményeket, illetve szigorúbbak azoknál, különösen, ha egyértelmű tudományos bizonyíték áll rendelkezésre arról, hogy a kockázatok a visszanyert vízből, nem pedig más forrásból fakadnak.

Az 5. pontban említett kockázatértékelés eredményétől függően az ilyen további követelmények különösen a következőkre vonatkozhatnak:

- a) nehézfémek;
- b) növényvédő szerek;
- c) fertőtlenítési melléktermékek;
- d) gyógyszerek;
- e) egyéb, aggodalomra okot adó anyagok, beleértve a mikroszennyező anyagokat és a mikroműanyagokat is;
- f) antimikrobiális rezisztencia.

C) Megelőző intézkedések

7. A már alkalmazott, illetve meghozandó olyan megelőző intézkedések meghatározása, amelyek a kockázatok csökkentésére irányulnak, hogy ezáltal valamennyi azonosított kockázatot megfelelően lehessen kezelni. Különös figyelmet kell fordítani az emberi fogyasztásra szánt víz kinyerésére használt víztestek, valamint az érintett védőövezetek védelmére.

Az ilyen megelőző intézkedések közé tartozhatnak a következők:

- a) a hozzáférés szabályozása;
- b) további fertőtlenítő vagy szennyező anyag-eltávolító intézkedések;

- c) olyan speciális öntözési technológia, amely csökkenti az aeroszolizáció kockázatát (például csepegtető öntözés);
- d) az esőztető öntözésre vonatkozó egyedi követelmények (például maximális szélesség, az esőztető berendezés és az érzékeny területek közötti távolság);
- e) a mezőgazdasági földterületekre vonatkozó egyedi követelmények (például lejtés, víztelítettség és karszterületek);
- f) a patogének elpusztításának elősegítése a betakarítást megelőzően;
- g) minimális biztonsági távolság meghatározása (például a felszíni víztől való távolság, beleértve az állattenyésztés vízforrásait is, illetve az olyan tevékenységektől való távolság, mint az akvakultúra-tevékenységek, a haltenyésztés, a külső vázas ehető vízi gerinctelenek tenyésztése akvakultúrában, az úszás és az egyéb vízi tevékenységek);
- h) jelzőtáblák elhelyezése az öntözött területeken, jelölve, hogy visszanyert vizet használnak, amely ivóvíznek nem alkalmas.

A lehetséges specifikus megelőző intézkedéseket az 1. táblázat tartalmazza.

1. táblázat

Specifikus megelőző intézkedések

A visszanyert víz minőségi osztálya	Specifikus megelőző intézkedések
A.	— Sertések nem kerülhetnek kapcsolatba visszanyert vízzel öntözött takarmánnyal, kivéve, ha elegendő adat tanúskodik arról, hogy a konkrét esetben kezelhetők a kockázatok.
B.	— A nedves öntözött vagy leesett termékek betakarításának tilalma. — A tejelő tejszárak kizárása a legelőről a legelő felszáradásáig. — A takarmányt a csomagolást megelőzően meg kell szárítani vagy silózni kell. — Sertések nem kerülhetnek kapcsolatba visszanyert vízzel öntözött takarmánnyal, kivéve, ha elegendő adat tanúskodik arról, hogy a konkrét esetben kezelhetők a kockázatok.
C.	— A nedves öntözött vagy leesett termékek betakarításának tilalma. — A legelő állatok kizárása a legelőről az utolsó öntözést követő öt napon keresztül. — A takarmányt a csomagolást megelőzően meg kell szárítani vagy silózni kell. — Sertések nem kerülhetnek kapcsolatba visszanyert vízzel öntözött takarmánnyal, kivéve, ha elegendő adat tanúskodik arról, hogy a konkrét esetben kezelhetők a kockázatok.
D.	— A nedves öntözött vagy leesett termékek betakarításának tilalma.

8. Megfelelő minőség-ellenőrzési rendszerek és eljárások, beleértve a visszanyert víz releváns paraméterek alapján való ellenőrzését, valamint a berendezésekre vonatkozó megfelelő karbantartási programokat is.

A vízviszanyerő létesítmény üzemeltetőjének ajánlott az ISO 9001 vagy azzal egyenértékű szabvány szerint hitelesített minőségbiztosítási rendszert bevezetnie és fenntartania.

9. Környezeti monitoringrendszerek, amelyek biztosítják a visszajelzést, valamint azt, hogy minden folyamatot és eljárást megfelelően hitelesítsenek és dokumentáljanak.
10. Megfelelő rendszerek az incidensek és vészhelyzetek kezelésére, beleértve az összes érintett félnek az ilyen eseményekről való megfelelő tájékoztatására vonatkozó eljárásokat is, valamint a veszélyhelyzet-elhárítási terv rendszeres frissítése.

A tagállamok a veszélyek szisztematikus azonosításához, a kockázatok értékeléséhez és kezeléséhez – amelyeknek a teljes folyamatra (a települési szennyvíz újrafelhasználást célzó kezelésétől a víz mezőgazdasági öntözés céljából való továbbításán és felhasználásán keresztül a hatások ellenőrzéséig) alkalmazott priorizálási megközelítésen célszerű alapulniuk –, valamint a helyszíni specifikus kockázatértékeléshez alkalmazhatják a meglévő nemzetközi iránymutatásokat és szabványokat, például az ISO 20426:2018 szabványt (Útmutató a nem ivóvíz-minőségű víz újrafelhasználásával összefüggő egészségügyi kockázatok értékeléséhez és kezeléséhez), az ISO 16075:2015 szabványt (Útmutató a tisztított szennyvíz öntözési célra történő felhasználásához), az ezekkel egyenértékű, nemzetközi szinten elismert egyéb szabványokat, illetve a WHO iránymutatásait.

11. A különböző szereplők közötti koordinációs mechanizmusok létrehozásának biztosítása, a visszanyert víz biztonságos előállításának és felhasználásának biztosítása érdekében.
-

A Tanács indokolása: A Tanács (EU) 3/2020 első olvasatban kialakított álláspontja a víz újrafelhasználására vonatkozó minimumkövetelményekről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából

(2020/C 147/02)

I. BEVEZETÉS

A Bizottság 2018. május 28-án elfogadta a víz újrafelhasználására vonatkozó minimumkövetelményekről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre (a víz-újrafelhasználásról szóló rendelet) irányuló jogalkotási javaslatát (9498/18 + ADD 1–6).

Az Európai Parlament 2019. február 12-én elfogadta a bizottsági javaslatról az első olvasat során kialakított véleményét (6427/19).

A Tanács a 2019. június 26-i ülésén általános megközelítést (10278/19) fogadott el a Bizottság javaslatáról, felhatalmazva az elnökséget az Európai Parlamenttel folytatandó tárgyalásokra.

Az intézmények három alkalommal tartottak háromoldalú egyeztető ülést, 2019. október 10-én, november 12-én és december 2-án. Az egyeztető ülésekkel párhuzamosan több háromoldalú technikai egyeztetés is zajlott.

A szöveg megállapodás céljából történő elemzését követően az Állandó Képviselők Bizottsága 2019. december 18-án jóváhagyta a háromoldalú egyeztetések eredményeként létrejött végső kompromisszumos szöveget (14944/19 + COR 1). Az újrászámozott rendelkezéseket tartalmazó, jóváhagyott szöveget ugyanazon a napon a 15254/19 + COR 1 dokumentum MELLÉKLETEKÉNT továbbították.

Az Európai Parlament Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottsága (ENVI) 2020. január 21-én jóváhagyta a szöveget. Ezt követően az ENVI bizottság elnöke ugyanazon a napon levelet küldött az Állandó Képviselők Bizottsága elnökének, amelyben jelezte, hogy – a jogász-nyelvész szakértők általi ellenőrzés függvényében – javasolni fogja az ENVI bizottságnak és a plenáris ülésnek, hogy módosítások nélkül fogadják el a Tanács álláspontját.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. december 12-én fogadta el a javaslatra vonatkozó véleményét ⁽¹⁾. A Régiók Bizottsága 2018. december 6-án fogadta el véleményét ⁽²⁾.

II. CÉL

E rendelet célja biztosítani, hogy a visszanyert víz biztonságosan felhasználható legyen mezőgazdasági öntözés céljára, és ezáltal garantálni a környezet, valamint az emberi és az állati egészség magas szintű védelmét, előmozdítani a körforgásos gazdaságot, támogatni az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást, továbbá hozzájárulni a vízhiány és a vízhiányból fakadóan a vízkészletekre nehezedő teher Unió-szerte koordinált módon történő kezeléséhez, és ezáltal a belső piac hatékony működéséhez is.

III. A TANÁCS ELSŐ OLVASATBAN ELFOGADOTT ÁLLÁSPONTJÁNAK ELEMZÉSE

Általános megjegyzések

A víz-újrafelhasználásról szóló rendelettel kapcsolatos megállapodás céljából a Tanács és az Európai Parlament képviselői nem hivatalos háromoldalú egyeztetéseket folytattak, hogy közelítsék álláspontjaikat. A rendelettel kapcsolatos, első olvasatban kialakított tanácsi álláspont szövege teljes mértékben tükrözi a két társjogalkotó között az Európai Bizottság közreműködésével létrejött kompromisszumot.

⁽¹⁾ HL C 110., 2019.3.22., 94. o.

⁽²⁾ HL C 86., 2019.3.7., 353. o.

A Tanács és az Európai Parlament egyetért a víz-újrafelhasználásról szóló rendelet célkitűzéseivel. Mindezek alapján az utolsó háromoldalú egyeztetés során a Tanács és a Parlament a különböző álláspontok közötti egyensúlyt tükröző megegyezésre jutott a rendelet szövegéről. Egyrészt a Tanács a felesleges adminisztratív terhek elkerülése érdekében egyértelműen meg kívánta határozni a rendelet hatályát, és kellő mozgásteret kívánt biztosítani mind a víz-újrafelhasználással mezőgazdasági öntözést végző, mind pedig a víz-újrafelhasználást ilyen célra nem alkalmazó tagállamok számára. Másrészt a Parlament fokozni kívánta a víz-újrafelhasználásra vonatkozó szabályok harmonizációját az Unión belül, többek között a vízminőségre és az ellenőrzésre vonatkozó minimumkövetelmények meghatározása révén.

Főbb kérdések

A 2019. december 2-i háromoldalú egyeztetés során elért megállapodás több fő kérdést illetően is a Tanács és a Parlament álláspontjának közeledését jelzi.

Hatály

A Tanács és a Parlament egyetért abban, hogy a vízminőségre és az ellenőrzésre vonatkozóan a rendeletben előírt minimumkövetelményeknek csak a kezelt települési szennyvíz mezőgazdasági öntözés céljára való felhasználására kell vonatkoznuk. Elismerve ugyanakkor, hogy a visszanyert víz mezőgazdasági öntözéstől eltérő célokra való újrafelhasználása nagy lehetőségeket rejt magában, a rendelet I. melléklete úgy rendelkezik, hogy a környezet és az egészség területére vonatkozó uniós jogszabályok sérelme nélkül a tagállamok egyéb célokra is felhasználhatják a visszanyert vizet, például ipari, rekreációs és környezetvédelmi célokra.

Mindemellett a Tanács első olvasatban kialakított álláspontja a 2. cikk (2) bekezdésében mérlegelési záradékot tartalmaz, amelynek értelmében a tagállamok úgy dönthetnek, hogy egy vagy több vízgyűjtő kerületükben vagy annak részein nem helyénvaló a vizet mezőgazdasági öntözés céljából újrafelhasználni. Ennek köszönhetően a víz-újrafelhasználást nem alkalmazó tagállamok elkerülhetik a felesleges adminisztratív terheket, így például az engedélyezéshez szükséges igazgatási infrastruktúra létrehozásának költségeit.

A mérlegelési záradék ezzel egyidejűleg részletes szabályokat is meghatároz annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok döntésüket kellően megindokolják és továbbítsák a Bizottságnak, valamint szükség szerint, de legalább hatévente felülvizsgálják azt. Ezenfelül a 10. cikk (3) bekezdése kötelezi a tagállamokat, hogy határozataikat online vagy más módon tegyék nyilvánosan elérhetővé. Ezenfelül a (7) preambulumbekkezdésben foglaltak szerint a rendelet célja elősegíteni a víz mezőgazdasági öntözési célú újrafelhasználásának elterjedését minden olyan esetben, ahol ez megfelelő és költséghatékony. A preambulumbekkezdés szövege arra is rámutat, hogy a rendeletnek kellően rugalmasnak kell lennie ahhoz, hogy a mezőgazdasági öntözés céljára víz-újrafelhasználást nem alkalmazó tagállamok számára biztosítsa, hogy csak akkor kelljen alkalmazniuk a rendelet szabályait, ha egy későbbi időpontban a víz-újrafelhasználás bevezetése mellett döntenek.

A Tanács és a Parlament elismeri továbbá, hogy fontos ösztönözni az innovációt a víz-újrafelhasználás területén, ugyanakkor el kell kerülni a verseny torzulását. Mindezek miatt a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja 2. cikkének (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a kutatási és kísérleti projektek esetében bizonyos feltételek mellett nem kötelező a rendelet alkalmazása.

Végezetül, a 2. cikk (4) bekezdése rámutat arra, hogy a víz-újrafelhasználásról szóló rendelet alkalmazása nem érinti az élelmiszer-higiéniára vonatkozó, a 852/2004/EK rendeletben foglalt jogalkotási keretet.

A 2. cikk ugyanakkor figyelembe veszi a többszörös megközelítést, amikor kimondja, hogy a víz-újrafelhasználásról szóló rendelet nem akadályozza az élelmiszer-vállalkozókat abban, hogy a 852/2004/EK rendeletnek való megfeleléshez szükséges vízminőségre tegyenek szert azáltal, hogy egy későbbi szakaszban több vízkezelési lehetőséget alkalmaznak önmagukban vagy más, vízkezelést nem tartalmazó módszerekkel együtt, vagy hogy egyéb alternatív vízforrást használnak mezőgazdasági öntözésre. Ebben az összefüggésben meg kell jegyezni, hogy az 5. cikk (4) bekezdésének c) pontja értelmében a víz újrafelhasználására vonatkozó kockázatkezelési tervben azonosítani kell a víz-újrafelhasználási rendszerben fennálló további akadályokat, és meg kell határozni a megfelelőségi pontot követő szakaszra vonatkozó további, a víz-újrafelhasználási rendszer biztonságos működéséhez szükséges követelményeket, ideértve adott esetben az elosztási, tárolási és felhasználási feltételeket is, továbbá azonosítani kell az említett követelmények teljesítéséért felelős feleket. Az I. melléklet 2.1. pontja is utal az alkalmazandó sorompókra.

Végezetül, az előírásoknak való megfelelés hiánya esetén a vízvisszanyerő létesítmények üzemeltetőinek felelősségét előíró, az Európai Parlament által javasolt módosítás nem került bele a kompromisszumos szövegbe, mivel a felek arra jutottak, hogy az hatályon kívül esik. Ezenfelül a gyakorlatban rendkívül nehéz lenne bizonyítani, hogy a talaj vagy a termények szennyeződését a visszanyert víz okozta.

A víz minőségére és az ellenőrzésre vonatkozó minimumkövetelmények

A víz-újrafelhasználásról szóló rendelet célja az emberi és állati egészség és a környezet védelme azáltal, hogy minimumkövetelményeket határoz meg a visszanyert víz minőségére és a követelményeknek való megfelelés ellenőrzésére vonatkozóan, és ezzel párhuzamosan a kockázatkezelés fő elemeit is harmonizálja.

Ezeket a minimumkövetelményeket a rendelet I., illetve II. melléklete tartalmazza. E mellékletek szakértők, többek között a Közös Kutatóközpont szakértői alapos munkájának eredményeképpen jöttek létre. Figyelembe véve, hogy a szakmai munkának elsőbbséget kell élveznie a politikai megfontolásokkal szemben, a háromoldalú egyeztetések során a Tanács és a Parlament megállapodott arról, hogy a mellékletekben csupán néhány változtatást végeznek, amelyeket ezt követően a Közös Kutatóközpont megerősített. Mindemellett az egyértelműség kedvéért az I. melléklet 1. táblázata a következő lábjegyzettel egészült ki: „Ha az azonos típusú öntözött növény az 1. táblázat több kategóriájába is tartozik, a legszigorúbb kategória követelményeit kell alkalmazni.” A Tanács és a Parlament megegyezett továbbá egy hitelesítő ellenőrzésre vonatkozó rendelkezésről. Ez a rendelkezés előírja, hogy hitelesítő ellenőrzést kell végezni minden esetben a berendezések korszerűsítése, illetve új berendezések és eljárások bevezetése esetén. További előírás, hogy a hitelesítő ellenőrzést csak a visszanyert víz minőségére vonatkozó legszigorúbb osztály tekintetében kell elvégezni.

Ezenfelül a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el egyrészről a kockázatkezelés kulcsfontosságú elemeinek a tudományos és műszaki fejlődéshez való hozzáigazítása érdekében (5. cikk, (5) bekezdés, első albekezdés), másrészről pedig a rendeletnek a kockázatkezelésre vonatkozó műszaki előírásokkal való kiegészítése céljából (5. cikk, (5) bekezdés, második albekezdés); ez biztosítja, hogy a rendelet folyamatosan naprakész legyen. A 11. cikk (5) bekezdése továbbá úgy rendelkezik, hogy a Bizottságnak a tagállamokkal folytatott konzultációt követően iránymutatásokat kell kidolgoznia a rendelet gyakorlati alkalmazásának elősegítése érdekében. A Bizottságnak a rendelet hatálybalépése után két éven belül be kell nyújtania ezeket az iránymutatásokat. A harmonizációt segíti elő a 6. cikk (5) bekezdése is, amely úgy rendelkezik, hogy az illetékes hatóságoknak 12 hónapon belül tájékoztatniuk kell a kérelmezőt a kérelemre vonatkozó döntés várható időpontjáról. Végezetül, a 15. cikk alapján a mezőgazdasági célú víz-újrafelhasználást alkalmazó tagállamoknak meg kell állapítaniuk a rendelet megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és meg kell hozniuk minden szükséges intézkedést ezek végrehajtására. A tagállamoknak a rendelet hatálybalépését követő négy éven belül tájékoztatniuk kell a Bizottságot ezekről a szabályokról és intézkedésekről, majd az azokat érintő minden későbbi módosításról.

A Tanács első olvasatbeli álláspontja a mikroszennyező anyagokra és a mikroműanyagokra vonatkozóan nem határoz meg minimumkövetelményeket. A II. melléklet B. része 6. pontjának e) alpontja ugyanakkor kimondja, hogy a mikroszennyező anyagok és a mikroműanyagok a vízminőség tekintetében olyan újonnan megjelenő, aggodalomra okot adó anyagoknak minősülnek, amelyekre a kockázatértékelés során kiemelt figyelmet kell fordítani. Emellett a 12. cikk (2) bekezdésének d) pontja olyan tényezőként említi az újonnan megjelenő, aggodalomra okot adó anyagokat, amelyekre a Bizottságnak az értékelésben különös figyelmet kell fordítania. Mindezt figyelembe véve a Bizottság jelezte, hogy kész nyilatkozatot tenni arra vonatkozóan, hogy mivel a mikroszennyező anyagok és a mikroműanyagok olyan általános problémát jelentenek, amely nem korlátozódik a visszanyert vízre, további munkát fog folytatni e fontos kérdéssel kapcsolatban.

Az uniós víz-újrafelhasználási rendszerek közötti különbségek figyelembevételének lehetősége

A „célnek megfelelő” megközelítéssel összhangban a Tanács első olvasatbeli álláspontjában foglalt kompromisszum rugalmasságot nyújt a mezőgazdasági öntözés céljára víz-újrafelhasználást alkalmazó tagállamok számára a víz-újrafelhasználási rendszereik szervezéséhez. Ezzel egyidejűleg a kompromisszum kellő mértékben biztosítja az állati és az emberi egészség, valamint a környezet védelmét is. Az 5. cikk (Kockázatkezelés) és a 6. cikk (A visszanyert vízzel kapcsolatos engedélyre vonatkozó követelmények) az illetékes hatóság, a végfelhasználó és a felelős fél fogalmának a 3. cikkben szereplő meghatározásaival együtt mozgásteret hagy a tagállamoknak abban, hogy miként osztják meg a feladatokat a víz-újrafelhasználási rendszer különböző szereplői között.

Mindemellett a helyi körülményekhez való szükséges alkalmazkodás lehetőségének biztosítása érdekében a 3. cikk 11. pontja a megfelelőségi pontot azon pontként határozza meg, ahol a vízviszanyerő létesítmény üzemeltetője a visszanyert vizet továbbítja a láncban soron következő szereplőnek, míg a 6. cikk (3) bekezdésének f) pontja értelmében a konkrét megfelelőségi pontot elég az engedélyben meghatározni.

Végezetül, a 7. cikk (3) bekezdése rugalmasságot biztosít, amikor előírja, hogy a tagállami illetékes hatóság felelőssége megállapítani, hogy a víz újrafelhasználására vonatkozó kockázatkezelési tervben meghatározott eljárásokat követően ismét teljesülnek-e a víz-újrafelhasználás feltételei.

Figyelembe véve a Tanács első olvasatbeli álláspontjában a tagállamok és a víz-újrafelhasználás területén tevékenykedő többi szereplő számára biztosított rugalmasságot, a háromoldalú egyeztetések során a társjogalkotók abban állapodtak meg, hogy a rendelet alkalmazását a hatálybalépésének napjától számított három év elteltével kell megkezdeni (16. cikk).

További fontos kérdések

A Tanács első olvasatbeli álláspontja több más olyan fontos kérdést is rendez, amelyekről a Tanács és az Európai Parlament képviselői a háromoldalú egyeztetések során megállapodásra jutottak.

Tájékoztatás és átláthatóság

A víz-újrafelhasználás előmozdítása érdekében a visszanyert vizet mezőgazdasági öntözés céljára felhasználó tagállamoknak általános tájékoztatási és figyelemfelhívó kampányokat kell szervezniük a víz mezőgazdasági öntözési célú újrafelhasználásából eredő víztakarékosság témájában. Az aránytalan terhek elkerülése érdekében a 9. cikk úgy rendelkezik, hogy e kampányokat a tagállamok a víz újrafelhasználásának mértékéhez igazíthatják. Ezenfelül átláthatósági okokból a 10. cikk felsorolja azokat az információkat, amelyeket a víz-újrafelhasználással kapcsolatban a visszanyert vizet használó tagállamoknak online vagy más módon elérhetővé kell tenniük a nyilvánosság számára. Ezeknek az információknak megfelelőnek kell lenniük, és azokat két évente naprakészé kell tenni. Végezetül, a 11. cikk olyan rendszer létrehozását írja elő, amely tartalmazza a rendelet végrehajtásának ellenőrzésére vonatkozó információkat.

Az igazságszolgáltatáshoz való jog

A Tanács első olvasatbeli álláspontja – az egyszer használatos műanyagokról szóló irányelvhez hasonlóan – az új (39) preambulumbekkezdésben említi az igazságszolgáltatáshoz való jogot. Ezt az indokolja, hogy valamennyi tagállam részes fele a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló ENSZ–EGB-egyezménynek, közzismert nevén az Aarhusi Egyezménynek. A víz-újrafelhasználásról szóló rendeletben nem szükséges konkrét kötelezettségeket előírni az igazságszolgáltatáshoz való jogra vonatkozóan, mivel valamennyi uniós tagállam rendelkezik olyan jól működő nemzeti rendszerrel, amely környezetvédelmi ügyekben biztosítja az igazságszolgáltatáshoz való jogot.

Értékelés és felülvizsgálat

A 12. cikk (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a Bizottságnak a hatálybalépéstől számított 8 éven belül el kell végeznie a rendelet értékelését és felülvizsgálatát. A cikk egyúttal meghatározza azokat az elemeket, amelyekre az értékelésnek alapulnia kell. Az értékelés részeként a Bizottságnak meg kell vizsgálnia, hogy megvalósítható-e a rendelet hatályának a további felhasználási célokra szánt visszanyert vízre történő kiterjesztése, ideértve az ipari célokra történő újrafelhasználást is. Meg kell továbbá vizsgálnia, hogy a rendelet követelményei kiterjeszthetők-e a kezelt szennyvíz közvetett felhasználására.

IV. ÖSSZEGZÉS

A Tanácsnak a víz-újrafelhasználásról szóló rendeletről első olvasatban elfogadott álláspontja teljes mértékben tükrözi a Tanács és az Európai Parlament képviselői közötti nem hivatalos egyeztetések során – a Bizottság közreműködésével – kialakított kompromisszum tartalmát. A fentiek alapján felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát, hogy javasolja a Tanácsnak, hogy:

- hagyja jóvá ezt a Tanács első olvasatbeli álláspontjára vonatkozó indokolást, és
- továbbítsa e tanácsi indokolást az Európai Parlamentnek.

Miután az Európai Parlament elfogadta saját, a tanácsi álláspontot módosítás nélkül jóváhagyó második olvasatbeli álláspontját, a víz-újrafelhasználásról szóló rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő 20. napon hatályba lép.

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU